

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΧΑΝΙΑ
15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1933

Ετησία συνδρομή Δρχ. 20
Τιμή φύλλου Δρχ. 2,50
Ετος Β' — Αρ. φύλλου 14
Μηνι τον περιοδικόν εκδιδό-
μεν ὡς ὑπὸ τῶν μαθητῶν
τοῦ Ὁν Γυμνασίου Θηλέων
Χανίων

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Μεταξὺ τῶν συναίσθη-
μάτων τὸ ὁποῖον συνδέουν
τοῦ ἀνθρώπου, καὶ θυ-
νάμεθα νὰ παραθέσωμεν
μία ὑλόληρον σειράν
ταυτῶν, πρωτεύουσαν
θέσει κατέχει ἡ φιλάνθρω-
πία. Ἡ φιλάνθρωπία ἀ-
ποκαλεῖται, οὕτως εἰπεῖν,
τὴν κορυφὴν τῶν ἀλτρουϊ-
στικῶν συναίσθημάτων, —
ἀλληλεγγύης, ἀγάπης, οὐ-
κτου κλπ.— διότι σ' αὐτὴν
ἀνευρίσκωμεν ὅλα τὰ ἄλ-
λα. Ὡς οὖν καὶ τὴν μὲν ὡ-
θεῖται ἡ φιλάνθρωπία εἰς
τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλ-
λου, τοῦ ἄλλο παρὰ ὃ οὐ
κτετα. Ἀλλὰ τὼς θυνάμε-
θα νὰ κινῶμεν ἐφ' ὅ-
σον δὲν ἀγαπῶμεν.

Ἡ φιλάνθρωπία εἶναι
ἐν τῶν σπουδαιότερων συναι-
σθημάτων τοῦ ἀνθρώπου·
ἡ μετὰ ταῦτα ὁμοῦς ἀνά-
πτυξις αὐτοῦ ἐξορτάται ἀ-
πὸ τὴν καλλιέργειαν τὴν
ὁποῖαν ὑφίσταται ὑπὸ τῶν
δύο μεγάλων παραγόντων
τῆς ἐν γένει μορφώσεως
ἐκάστου ἀτόμου: αἱ τῆς ἐξ
κοινοῦ καὶ τοῦ σχολείου.
Τὸ πρῶτον μαθήμα-
τα ἀγάπης, οὐκτου ἐπομέ-
νως ἀνθρώπου, εἰς
λαοὺς καὶ ἐν τῇ οἰκο-
γενείᾳ, οὐδὲ σχολεῖον
ἐρχεται εἰπεῖν νὰ ἐπεκτε-
νῇ αὐτὴν, καὶ πέραν τῶν
ὁρίων τῆς οἰκογενείας, εἰς
ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.
Τὸ ἐπιτυχάνει δὲ διὰ
τῆς καθημερινῆς διδασκα-
λίας.

Τὸ σχολεῖον μας ὁμοῦς
δὲν ἠκούσθη μόνον εἰς τὴν
διὰ λόγων διδασκαλίαν.
Γνωρίζον ὅτι ἡ καλλιτέ-

ρα διὰ τοὺς μαθητὰς δι-
δασκαλία εἶναι ἡ ἔμπρα-
κτος τοιοῦτη, ἔδρασε τὸ
σχολικὸν ταμεῖον ἐλεημο-
σύνης τὸ ὁποῖον λειτουργ-
εῖ ἀπὸ ἐτῶν. Δὲν ἔχει θε-
βαίως ὡς σκοπὸν νὰ πα-
ράσῃ μεγάλας ἀνακουφί-
σεις εἰς τοὺς δυστυχισμέ-
νους τῆς πόλεως μας, δι-
ότι τὸ εἰσπραττόμενον
κατ' ἔτος ποσὸν, εἴηαι μὴ
δομητὸν ἀπέναντι τοῦ με-
γалоῦ ἀριθμοῦ τῶν δυσ-
τυχῶν. Ἡ καθημερινὴ ὁ-
μως καταβολὴ τοῦ ὀρισμέ-
ντος ἐλαχίστου ποσοῦ εἴ-
ναι μία ἐγκύμνασις τῶν
μαθητῶν εἰς τὴν ἐξέσκη-
σιν τῆς φιλάνθρωπίας. Καὶ
ἔτσι τὸ εὐγενὲς αὐτὸ συν-
αἶσθημα ῥιζοβολεῖ βαθειὰ
εἰς τὰς νεανικὰς τῶν ψυ-
χὰς καὶ ἀνομιμολῶς εἰς
τὸν μετέπειτα κοινωνικὸν
τοῦς βίον ἵθα ἐξακολου-
θοῦν νὰ τὸ ἐξασκοῦν μὲ
τὴν αὐτὴν εὐχαρίστησιν.

Ἡ ἐλεημοσύνη, δηλα-
δὴ ἡ ὑλικὴ βοήθεια, δὲν
εἶναι ὁ μόνος τύπος τῆς
φιλάνθρωπίας. Μήπως φι-
λάνθρωπία δὲν εἶναι καὶ ἡ
πνευματικὴ βοήθεια, εἰς
ἐκείνον ὅστις στερεῖται
τῆς προσωπικῆς του ἐλευ-
θερίας, ἢ εἰς ἐκείνον ὅστις
καίτοι ἔχει ὅλα τὰ ὑλικά
ἀγαθὰ στερεῖται τοῦ πο-
λυτιμωτέρου: τῆς υἱείας;
Μήπως δὲν ἐκτελεῖ ἔρ-
γον φιλάνθρωπίας καὶ ὁ
συμφιλίωνων δύο ἄτομα
εὐρισκόμενα ἐν διαστάσει,
ὁ ἀποτρέπων δίκας, ἢ ὁ
ἐπιναφέρων τὸν ἀποπλα-
νηθέντα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς
ἀληθείας καὶ τοῦ καθήκου-

στος;

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ
ἐκλαμβάνωμεν τὴν φιλάν-
θρωπίαν μόνον ὑπὸ τὴν
ἐννοίαν τῆς ἐλεημοσύνης
καὶ νὰ νομίζομεν ὅτι αὐ-
τὴ εἶναι πρηνόμιον μόν-
ον τῶν πλουσίων. Ἀντι-
θέτως, δύο παραγορητι-
κὰ λόγια, μία ἐπίσκεψις
δεικνύουσα συμμετοχὴν
εἰς τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλ-
λου, μετριάσει αὐτὴν πε-
ρισσότερον παρὰ τὰ χρή-
ματα. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς
πόνος ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἐ-
λαττωθῇ, ὅταν αἰσθάνε-
ται γύρω του κάποιον εὖ
σιν συμπαθεῖς. Ὅλοι αἱ
θλίψεις τῆς ζωῆς διαλύον-
ται ἀπὸ τῆς ἀκτίνας τῆς ἀ-
δελφικῆς ἀγάπης, ὅπως ἡ
πάχνη διαλύεται ἀπὸ τὰς
ἀκτίνας τοῦ ἀνατέλλοντος
ἡλίου.

ΚΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΜΑΝΩΛΑΚΗ
Τόξιν Δ'

ΕΠΙΤΗΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Ἐχει καὶ ἡ μονηϊώσα πε-
δὴς τὴν ἐορτὴν τῆς, τῆς ἡ-
μέραν καθ' ἣν ὕμνῃ καὶ δο-
ξάζει τοὺς Τρεῖς τῆς Ὁρθο-
δόξου Ἐκκλησίας Σοφοῦς Βα-
σίλειον τὸν Μέγαν, τὸν Θεο-
λόγον Γρηγόριον καὶ τὸν Χρυ-
σορρήμονα Ἰωάννην.

Περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δρι-
σως τῶν Τριῶν τούτων Ἱε-
ραρχῶν, ἄλλοι ἔχουσιν συγχο-
ληθεῖ εἰς συγγράμματα καὶ ὁλο-
κλήρους βιβλιοθήκας. Αἱ ἡ-
μᾶς τοὺς μικροὺς τῆς σοφίας
τῶν ζηλωτῶν, ἀρκεῖ ἡ μελέτη
τοῦ ὕμνου τὸν ὁποῖον ἡ Ἐκ-
κλησία εἶπε ἰοντοὶ πρὸς αὐ-

τοὺς.

«Μεγίστους φωστῆρας τῆς
τρισηλίου Θεότητος, πυρσὺς ὁ-
σαίτας, τὴν οἰκουμένην δι-
ἀκτινῶν θεῶν δογματίων». Ἀπο-
καλεῖται οὖτοις ὁ Ὑμνω-
δός!! Ἐδανείσθησαν πρῶτα
εἰς τὸ πῦρ τῆς Σοφίας ἀπ' αὐ-
τοῦ τοῦ τοῦ ἀδελφικοῦ Ἑλλήνων
καὶ Χριστιανικοῦ Στερεώμα-
τος τῆς Τριασίδου Ἀρχῆς,
ἐπὶ τῆς ὁποίας βασιλεύει ἡ
χριστιανικὴ πίστις, καὶ ἐξέ-
περσαν τὸ πῦρ τοῦτο εἰς ὁ-
λόκληρον τὴν Οἰκουμένην καὶ
ἐφώτισαν τοὺς εἰς τὸ σκοτει-
νὸν παθῶν εὐρισκόμενας ψυ-
χὰς καὶ ἐξηφάνισαν τὸ σκο-
τος, τοῦτο καὶ ὠδήγησαν τὴν
ἀνθρωπότητα εἰς τὴν ὁδὸν
τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Συγ-
νώμης.

Ὡς ποιομοὶ δυνάμεις Μετρε-
ρνοιοὶ ἐδέχσαν τὴν σοφίαν αὐ-
τῶν ἐπὶ τὸν κόσμον καὶ ἐπό-
τισαν αὐτοὺς μὲ νάματα Θεο-
γνωσίας!! Αὐτοὶ ἐδημιούργη-
σαν τὴν χριστιανικὴν φιλοσο-
φίαν καὶ ἐνεσιόλοξαν αὐτὴν
εἰς πᾶσαν διάνοιαν.

Διάδοχοι καὶ Συνεχισταὶ
τοῦ ἔργου τῶν Ἀποστόλων,
ἀνέστησαν ἐπὶ τῶν θεμελίων,
τὰ ὁποῖα Ἐκεῖνοι ἔθεσαν, τὰ
οἱσιν καὶ ἀκατάλυτα εἰς αἰ-
ῶνος τέλει τῆς Ἑλληνικῆς
Ἐκκλησίας καὶ ἐοίεσαν τὸ
οἰκοδόμημά τῆς καὶ διεκόμη-
σαν αὐτὸ!!...

Ἰδοὺ διατὶ ὅλοι ἡμεῖς, ἀγα-
πητοὶ συνάδελφοι, ὀφείλομεν
ἀπόλυτον σεβασμὸν εἰς τοὺς
πρώτους Ἑλληνας διδασκά-
λους, τοὺς πρώτους τούτους
κατηχητὰς τῆς Ἑλληνίδος νε-
ότητος. Ὀφείλομεν μάλιστα
νὰ ἐνθυμούμεθα τῶν νοουθε-

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΟΠΟΥ ΜΙΑ ΔΕΚΑΡΑ ΑΝΑΤΡΕΠΕΙ ΜΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ

«Εγώ, διαζόμενος φεύγοντας απ' το κατεστημένο του μπικινιού μου για μια παραγγελία που μου είχε αναθέσει για κάποια ψώνια, κι' αυτή, ως απειλήθη κατόπιν από κάποιο έλαιοτριβεύο.

Το καχεκτικό γαϊδουράκι της, ο μαρτυράς αυτός της υπομονής μόλις έσπευσε τ' αδύνατα πόδια του, περσι και κοκκίλο από την αδυναμία σαν την γρηούλα κυρά του ίσως από την κακοπέραση, κι' ίσως από τα χρόνια σάν βέβαιη.

Σταμχτησα τη φόρα μου κι' άρχισα να την παρκολούω. Δυσλα-δωμένα σκηνάκια, που μ' έβδελωσαν για την ανωτέρω υπόθεσιν μου, κι' ένα άδειο σκακουλι πολύχρωμο ολοκαίνουργιο ήταν το φάρμακ το γαϊδουράκιου.

Αδιαφορη για τη γύρω της κίνησι και τα σπρωξιμάτα που έτρωγε κάθε τόσο από τους διαβάτες, γιατί ή ώρα και η μέρα ήταν τέτοια — παρμονή Χριστουγέννων — κρατούσε στή φούχτα της μερικά λεπτά και σ' άλλο χέρι ένα βρώμικο μαντήλι που απ' το σκέδιό του φάνεσαι πως ήταν ή Έθνη Τράπεζα της γρηούλας που φλύαγε τας καταθέσεις της. Τώρα ήμουν πλάι της και μπορούσα να παρκολούω και τις ελάχι-στες κινήσεις της αποφεύγοντας να γίνω αντίληπτή.

Μια στιγμή την είδα να παίζει τα χείλη της και να κινά τα δάκτυλά της, ασφαλώς έκανε το μάθημα της αριθμητικής προσπαθώντας να κανο-νίση τα ψώνια της σύμφωνα με το ποσόν που της απέδωκε το πανιχρόν εμπόρευμα της.

Απορροφημένη έτσι όπως ήμουν έφθασα μπρός στην αγορά όποτε ή' άλλαξα διεύθυνση ή' θέλα όμως να παρκολούωσω τη γρηούλα και το αποτέλεσμα των μαθηματικών υπολο-γισμών της...

Πιστέψτε μου λοιπόν πως με πολύ μυσό κόπο ή' άλλαξα διεύθυνση γιατί μια από τις μεγαλύτερες απο-λαύσεις είναι να παρκολούω και να συζητώ με γρηούλες.

Έρριξα λοιπόν μια τελευταία ματιά με απόφαση να πάρω πάλι φό-ρα γιατί είχα καθυστερήσει όποτε τα βλέμματά μας συννητήθησαν, πράγμα το όποτον επεδίωξα και το, όποτον λίγο πρωτίτερα απέφυγα.

Ένα συμπαθητικό βλέμμα κι' έ-να γλυκό — γλυκό μειδίαμα που μ' άγγιξε μέσα στη ψυχή έφθασε να γί-νωμει πρόχειροι φίλοι και να μου έμ-πιστευθή τα λεπτά της στα χέρια μου και τας λογιστικές της υποθέ-σεις εις την μαθηματική μου δεινό-τητα!...

Μ' έσυρε σφικτοκρατώντας μου το χέρι με τα λεπτά ίσως από συμ-πάθεια ίσως όμως και για άσφάλεια του παντοδυνάμου της, που θά της επέτρεπε να γιορτάση : λά Χρι-στούγεννα.

Η γνωριμία, βλέπετε, είχε γίνει στο «ψε σόσσε» και ή καθυμένη δεν είχε πολύ εμπιστοσύνη στη ψυχολο-γική της δεινότητα για την έλλο-γή μου.

Γι'α να μη σάς τα πολυλογώ 150 κάδες πυρήνα προς 0, 50 την όκα και έξη αύγα από δυό δραχμές το καθένα ήταν το πρόβλημά της : δεν ήταν όμως αυτό που την μπερδεψε. Δυό δεκάρες στην όκα που της έκο-ψαν της έφεραν άνω κάτω τα πορί-σματα των μαθηματικών υπολογι-σμών της που ποιος ξέρει πόσες και

πόσες μέρες και νύχτες την άποχό-λησαν ως να τα τακτοποιήση, και τώρα άπροσδόκητο έλειμμα που της παρουσίασε ο προυπολογισμός της, την έμπλεξε σάν τη μούρα στην άρά-χη και την ανάγκασε να καταφύγ-η στα φώτα κάποιου μορφωμένου... κάποιου γραμματισμένου... που θά της τακτοποιήσε τας λογιστικές της υποθέσεις και τον κάποιον αυτόν τον βρήκε στην άφεντία μου...

Το δίλημμα ήταν φοβερό! Ένα απ' τα δυό έπρεπε να θυσιάση ή τα σιγαρέττα τού γέρου της που τα εί-χε μέρες και μέρες αντικαταστή-η με φασκομηλοσίγαρο, είτε τον δι-κό της καφέ, που θάπρεπε για το χαρμουνό της ήμέρας να πιή!

Δύστυχε χωριάτη! ποσο εισαί : ο-λιγαρκής και σε τί μικροπραγματα έγκνεται ή εύτυχία σου!

Έννοια σου κυρούλα μου, δεν θά σου λείψη ούτε το ένα ούτε το άλ-λο.

Της συμπλήρωσα το έλλειμα, την έχαιρέτησα και ενώ προσπαθούσα να έλευθερώσω το χέρι μου εκείνη μου τσέφγιγε χωρίς να προσφέρη λέξιν, κυττάζοντας με στα μάτια με το πιο στοργικό βλέμμα της.

Κι' ενώ περ ήμουν μακριά το χέ-ρι μου ήταν ακόμη κόκκινο απ' το σφίξιμο και θερμό σάν τις εύχούλες που μου φιθύριζε ενώ απομακρυ-νόμουν.

Και τώρα θά γιορτάσουν κι' οι δυό χαρούμενοι τα Χριστούγεννα στο καλυβάκι τους κι' εγώ για πολ-λά χρόνια σάν τέτοια μέρα θά θυμού-μαι τη γρηούλα με το συμπαθητικό βλέμμα και το καχεκτικό γαϊδουρά-κι της.

Αγγέλα Μαρτένη
Τάξις Στ' Γ. Θ. Χ.

ΕΙΚΟΝΕΣ

1. Γλυκοχίραγμα

Η μαυροφόρα νύχτα αρχίζει να μαζεύη τ' άπέραντά της δίχτα. Πι-σω απ' τα μενεξεδένια βουνά φάνη-κε ένας χρυσορόδιος δίσκος στέλ-νοντας ντροπιάρικα, γελαστά και φοβισμένα τις πρώτες του άχτίδες.

Γλυκά, ήσυχα και υπεήφανα προβάλλει ήμέρα. Τα πουλάκια που ως τώρα ήσαν τρυπωμένα στις ζε-στές φωλίσσες τους, βγαίνουν γεμά-τα από χαρά κι' αρχίζουν το γλυκο-κελδημά τους χαριτωμένα το γλυ-κοχάραγμα της ήμέρας. Το καθαρό νερό της κρουσταλένιας πηγής, σά να κοιμόταν, αρχίζει να τρέχει πάλι σέρνοντας μαζί του και τα διαμαν-τένια της πετραδάκια και τραγουδών-τας με το δροσερό αέριό ήνα άρμο-νικό τραγούδι. Τ' απαλά της χνου-δάτα συνεφάκια που στολίζουν τον καταγάλανο ούρανό, βράνται με το ρόδινο του ήλιου χρώμα και τον κάνουν πιο εύμορφο πιο μεγαλο-

πρεπή.

Κι' εκεί, κάτω, μόλις ξυπνά ή ήσυχη γαλήνια θάλασσα που τα να-νουριστικά της κυματάκια σπούν και ξεπλώνονται στην άμμουδια χαί-δευοντας την. Τα κατασπρα, χαρι-τωμένα άρνακια, που σάν πολλά, πολλά καίκακια στην άπέραντη θά-λασσα, φαίνονται, ξεχύνονται στα καταπρασινά λειβάδια, που μοσχο-βολούν απ' τη πρωινή δροσιά, και μόνο να κουδούνισμά τους και ή φλο-γέρα του τσεμπανόπουλου ακούγε-ται που παίζει γλυπτά σά να χαίρεται κι' ούτ' τον έρχομό της μέρας.

2. Ηλιοθαλάσσειμα

Κάθαρμα σ' ένα άπομπερο βραχάκι της ακροθαλασσίας και με τη φαν-τασία μου πετώ σε μέρη παραδεισε-νια, μυστηριώδη, αιθέρια το βλέμ-μα μου πλανάται πέρα μακριά στον όριζοντα. Βίμαι μόνος. Τιποτα δεν ταραίζει τη γαλήνη της γύρω πλά-σης ούτε τη νάρκη του ρεμβασμού μου, εκτός από τα χαριτωμένα κυ-ματάκια, που φλυαρούν αδιάκοπα με το βραχάκι και εκτός από τον παιγνιδιάρη μπάτη, που γύρω σ' α-υτία μου τραγουδάει ένα μαγευτικό τραγούδι τραγούδι, τραγούδι λημο-νιάς. Τιποτα δεν ακούγεται. Μπρός τα πόδια μου απλώνονται τα γαλα-νά νερά της αρεϊτίδωτης θάλασσας που μαζί με τον μεγαλόπρεπο ού-ρανό κάνουν τον ρεμβασμό μου πιο ποιητικό, πιο αιθέριο.

Κουρασμένος πιζ, από την καθη-μερινή του κόυρσα ο ήλιος, πηγαίνει να ξεκουραστή πέρα στα πλούσιά του και ζωτικά παλάτια, κλίνει σιγά σιγά προς τη δύση.

Το δείλι είναι μαγευτικό. Ο ή-λιος αρχίζει να θαμπώνεται. Πλέει σ' ένα ωκεανό από λάμψη και από χρυσαφένιος που ήταν παίρνει πολλά χρώματα. Τώρα που κοκκινίζει, τα πλάγια του βουνού κι' ή θάλασσα παίρνουν κι' αυτά τέτοιο χρώμα. Πιο πέρα στα βουνά κινούνται όλο-μαυρες σκιές που μοιάζουν με γιγάν-τια φαντάσματα. Τα συνεφάκια άλ-λαζουν κάθε τόσο χλίκια χρώματα. Άλλοτε είναι κόκκινα. Τι εύμορ-φες άλλαξίε! άλλοτε χρυσοκόκκινα, πορτοκαλί, τριανταφυλλένια... Κι' ή θάλασσα εδώ είναι χρυσομένη, πιο πέρα σάν πορφύρα κόκκινη κι' εκεί κάτω γαλάζια σάν την άνεμώννα.

Οι άχτίδες του τώρα πιά είναι λιγώτερο θερμές και μπορεί κανείς να τον θαυμάση. Σιγά, σιγά ή λω-ρίδα που είχε σχηματισθή έως στα πόδια μου αρχίζει να χάνεται. [Και σε λίγο όταν χαθή πίσω απ' τα μενε-ξεδένια βουνά έξη έφτα χρυσοί δι-σκοί χαροπηθούν στη δύση που έπει-τα χάνονται κι' αυτοί μαζί με το θαυμάσιο του ήλιου βασίλειμα.

Χρυσός Κατσάνης

σιών του Μεγάλου Βασιλείου προς ήμās την νωότητα, των οποίων νουθεσιών συνιστά την διωική μελέτην και απο-μνημόνευσιν ως έχωσι κατο-τέρω.

ΝΟΥΘΕΣΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Μάθε σὺ ο πιστός άνθρω-πος και της εὐσεβείας εργά-της και διδάχθητι Εὐαγγελι-κήν πολιτείαν, σώματος ἁγ-κράτεια, φρόνημα ταπεινόν, ἐννοίας καθαρότητα, δαγής ἀφανισμόν.

Ἀγαρευόμενος προσύ-θου διὰ τὸν Κύριον.

Ἀποσιερούμενος μὴ δικά-ζου.

Μισούμενος ἀγάπα.

Διωόμενος ἐνέχου.
Βλασφημούμενος παρηκά-λει.

Νεκρώθητι τῇ διατριβῇ.
Σταυρώθητι τῷ Θεῷ.

Ὅλην τὴν ἡμέραν μετάνθ-σε εἰς τὸν Κύριον, ἵνα εὐρε-θῇς ὅπου ἀγγέλων μυριάδες, πρωτοτόκων πανηγύρεις, Ἀ-ποστόλων θρόνοι, προφητῶν προεδρεῖαι, σκήπτρα πατρι-αρχῶν, μαριτύρων σιέφανα-νοι, δικαίων ἐπαινοί.

(Αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ εἴν-χε νὰ βιαβάσω ἐξ ἐνὸς συγ-γράμματος τοῦ Ἀγίου Βασι-λείου.

Ἀργυρούλα Παπιδάκη
Τάξις Γ' Γ. Θ. Χ.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΚΛΑΜΑ ΤΟΥ ΛΟΓΚΟΥ

Είσαι με μυστηρώδης δύναμης ποῦ κτυπᾷς ἐπίμονα τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς μου; εἶσαι τὸ σιδερένιο χέρι ποῦ σφίγγεις, σφίγγεις τὴν καρδίᾳ μου καὶ μοῦ πνίγεις τὴν φωνὴν στὰ στήθια γιατί δὲν θέλεις νὰ τὸ εἰπῶ; ἀνθρώπινη καρδιά μὰ εἶναι πράγματι πικρὴ ἢ ἀνθρώπινα;

Κι' ὅμως ἐγὼ θὲ νὰ τὸ εἰπῶ γιὰ νὰ εἶθῃ ὁ ἄνθρωπος τὴν πλάττει καὶ κινεῖται καὶ ὅτι ἦν ἔρευνα ἢ ἀψυχὸς τριγύρω φύση καὶ ὅτι γιὰ δ' αὐτὴν. Κι' ἂν κοῦσε με:

Μιά μέρα πῆρα τὸ σταυρὸν μὲ τὴν ψυχὴν θεμελιωμένην καὶ ἴσα στὸ λόγικόν τὸ ἔλεγα. «Ἦταν με» μέρα ποῦ ἡ καρὰ βασιλεῦσε στὴ φύση, ποῦ ὁ ἄνθρωπος κατακλύειν ἐπερὶ βασιλεῖα πέρα, καὶ χίλιες τόσες μυρουδιές ἐγείναν τὸν ἀγγε-
ρα.

Τὴν ἀρμονία τραγουδοῦσαν, αἶμα ἔμελλε, ὅσο ἔξιν.

Εἰς τὴν θάλασσαν πάνω κάθισαν καὶ σιγοψιθυρίζαν παῖδες ξέμενοι!

Προπάτησα. Περπάτησα ὥρην πολλὴν καὶ ἔφθασα τὸ δειλινὸν στὸ λόγικόν σου περὶ φανὰ τὸ θρόνον τοῦ ἔστε σιγαλὴ πέρα σὲ μιὰ βουνοπλαγίαν.

Νὰ καταπτασθῇ θέλησα ἐπάνω στὸ κεφάλι καὶ ὅμως φοβήθηκα πολὺ τὸ χυνοῦδε μὴ χαλάσω τὸ τόσο τὸ λεπτό, δὲν ἦν, τάπητες Περσικοῦ, ἀλλωστὲ θάταν κρίμα νὰ παραβάω τὸ πανί με τὸ οὐράνιον ἵματι τὴν τέχνην αὐτὴν τὴν ἀφύπνισαν.

Καὶ εἶσε ὁρθὸς ποῦ ἦσαν καὶ ποῦ τὸ πλάσμα ἄφηνε τοιγύθεν νὰ πλανηταί ἀκούω φωνὴν ποῦ ἔμοιαζε ἀνθρώπιναν σάν κλάμα, φωνὴν ἀσπασμένην ὅπου σιγικὰ ἔθρηνε.

Χωρὶς νὰ βλέπω τίποτε ἀπὸ ῥησιν, γι' αὐτὸ ῥωτῶ τί τοῦχει, καὶ τίνος τάχα ἡ καρδιά ὁ πόνο νὰ σπαράζει; καὶ ὅμως φωνὴν καμμιὰ καὶ συλλογὴν ἐσκέπασε τὸ νοῦ μου ποῖος νᾶναι τάχα ποῦ θρηνεῖ.

Μὰ πάλι ἄκου ἢ φωνὴν τὸ ἴδιον κλάμα πάλι.

Θεὸ μου λέω τίποτα μυστήριον θὰ κρύβεται ἐξω πέρα καὶ μετὰ τὰ μάτια γύρευα παντοῦ νὰ διακρίνω ποῖος ἦτο αὐτὸς ὁ δυστυχὸς.

Καὶ νὰ ποῖς πὲρ αὐτὸν βλέπω σὲ δυὸ βραχάκια ἀνάμεσα ποῦ ἔδωκεν μετὰ δρύση καὶ τὰ κρυστάλια.

να νερά της ἄφηνε νὰ τρέχουν μιὰ θεϊκὴ νεράϊδα.

Εἶχε τὰ μάτια γαλανὰ ρεμβώδη τί μαγεία! καὶ τὰ χρυσὰ τῆς τὰ μαλλιά ριγμένα εἰς τίς πλάτες κόρη σιμνὴ τῆς μοναξιάς ἀγνὴ ὥσάν τὰ κρύνα, καὶ τοῦτο μετὰ τὸ πρόδιδο ἢ θεϊκὴ μορφὴ τῆς τ' ἀνέξερα τὰ μάτια τῆς γιατί καθρέφτης τῆς ψυχῆς μόνο τὰ μάτια εἶναι.

Κι' αὐτὴ σιγὰ προχώρησε κοντὰ μου καὶ μοῦ λέει:

Γιὰ πὲρ μου σὺ, ὦ ἄνθρωπε, ἐδῶ πέρα τί ζητεῖς; γιὰ νὰ περᾶς ἢ ὥρα; ἢ μήπως τάχα σ' ἐσπρωξε τὸ κύμα τῆς ζωῆς καὶ ἀπελπισμένος θέλεις νὰ δρῆς παρηγοριὰ στῆς μοναξιάς τῆς χώρας;

Στίσου τῆς εἶπα δὲν μὲ λὲς ποῖος εἶναι ποῦ θρηνεῖ; καὶ σὶ στερνὰ τὰ λέμε.

Ὁ λόγος ὁ πατέρας μου μοῦ λέει ἐκείνη ἀμέσως, πονεῖ καὶ κλαίει τὰ χλωμά τὰ λούλουδα τὰ γκιρίτια τῆς νεότητος σὰς ποῦ πεφτουνε χάμω σ' ἡ γῆ νεκρά, πονεῖ καὶ κλαίει τὴν ψευτιά τὸ δόλο τῆς ζωῆς σὰς, γιατί ὁ πούλος καὶ φθονερὸς κόλακας εἶναι τόσο ὁ σημερινὸς ὁ ἄνθρωπος, καὶ πάντα ὅλη θέλει καὶ δπου καὶ ἂν εἶν' αὐτὴ ζητεῖ γι' αὐτὸ καὶ μόνο κλαίει.

Γιὰ δὲς καὶ ποιοὶ τὸ ξέρουνε! σκέφτηκα ἐγὼ μὰ καὶ ὅμως ἔμεινα πολὺ εὐχαριστημένος καὶ τίς φωνάζω τότε, χαίρε νεράϊδα τοῦ βουνοῦ νόρῃ τῆς εὐκρινείας σὲνα ζητοῦσα πάντα μου σὲνὰ χὼ ἀγαπήσει μετ' ἡ ψυχῆς δύναμι, μαζὺ σου θένα ζῆσω μακριὰ ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον τῆς κοινωνίας τὴν ψευτιά.

Κι' εὐθὺς ἐκείνη τότε στήν ἀγκαλιά τῆς μέπιασε στὰ πούπουλένα χέρια καὶ μέφερε δὲν ξέρω ποῦ, σὲ χῶρες μυρωμένες σ' ἀνθῶνες κήπους μάγους ποῦ σαν παγώνια μύρια καὶ ποῦ λογίων πουλιὰ ἐγλυκοκελαῖ δοῦσαν καὶ γύρω εἰς τὰ διάφανα μιὰς λίμνης τὰ νερά πάπιες παπάκια στέκανε καὶ μέσα ἐκυρτοῦσαν.

Ἀλλὰ μουν κουρασμένος καὶ τὸ κεφάλι ἔγειρα λίγο νὰ ξεποστᾷω καὶ τώρα ξέρω ἔνα.

Πῶς τότε μόνο στὴ ζωὴ ἔζησα εὐτυχισμένα.

Γ. Βαμβουνάκης

Μαθητὴς Π. Δ. Χαλῶν

ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ «ΑΣΤΡΑΠΟΓΙΑΝΝΟΣ»

Ἦταν μιὰ νύκτα τοῦ φθινοπώρου, ἔξω ἔβρεχε ἀπὸ τὸ ἀτόγνευμα. Ἐγὼ καὶ ὅλα μου τ' ἀδελφάκια καθύμαστε γύρω στὴ φωτιὰ κουβεντιά-ζοντας καὶ ψήνοντας κάστανα. Πιὸ πέρα καθόταν ἡ μητέρα μου καὶ ἐδιαβάζε ἕνα βιβλίο. Ἐξάφνα τὴν ἀκούμε νὰ μᾶς φωνάζει. Τρέξαμε γύρω τῆς καὶ εἶδαμε στὸ διδύλι γιὰ ἐπιπεραλίδες αὐτὰ τὰ λόγια: «Ἰστορία ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν κλεφτῶν. Ἐνδείξεις τῆς ἀληθινῆς φιλίας».

Τὴν ὥρα τοῦ ποῦ θὰ εἶναι! μαμά, θὰ μᾶς τὸ δώσης νὰ τὸ διαβάσωμε; Ἐφωανάξαμε ὅλοι μετὰ μιὰ φωνή.

Ἡ μητέρα μου μᾶς ἐκοίταζε μετὰ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη καὶ μᾶς εἶπε: —Θα σᾶς τὸ διηγηθῶ ἐγὼ μετὰ λίγα λόγια γιὰ νὰ μᾶς περᾶς ἢ ὥρην ὥσπου νῆρθῃ ὁ πατέρας. Ἐπείραμε καρέκλες καὶ ἐκάτσαμε κοντὰ στὴν μαμά καὶ ἐκείνη ἄρχισε μετὰ σιγανὴ φωνὴ νὰ λέει.

—«Παιδιά μου αὐτὸ ποῦ θὰ σᾶς διηγηθῶ τώρα δὲν εἶναι κανένα ἀνέκδοτο ποῦ νὰ δείχνεται μέσα ἢ ἀληθινὴ φιλία, ἀλλὰ ἕνα λυπηρὸν γεγονός ποῦ ἐγένετο κατὰ τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Ἀκούστε λοιπὸν. Κατὰ τὰ χρόνια ἐκεῖνα ἦταν δύο φίλοι ὁ Ἀστράπογιαννος καὶ ὁ Λαμπέτης. Αὐτοὶ οἱ δύο ἦσαν οἱ πρῶτοι γενναῖοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Σὲ μιὰ ὁμῶς μάχη ὁ Ἀστράπογιαννος πληγωθεὶς παρεκάλεσε τὸν Λαμπέτη νὰ τοῦ κόψῃ τὸ κεφάλι.

Γιὰ φαντασθῆτε, παιδιά μου, σὲ τί κατάσταση βρέθηκε ὁ Λαμπέτης. Καὶ ὁμῶς μόλις τοῦ εἶπε ὁ φίλος του νὰ τοῦ κόψῃ τὸ κεφάλι τοῦ τοῦ τὸ ἔκοψε... Κατόπιν τὸ ἐπῆρε καὶ ἔφυγε. Ἐτρέχε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ χωρὶς νὰ ξέρῃ ποῦ πηγαίνει. Στὴν ἀρχὴ οἱ Τούρκοι τὸν κυνηγοῦσαν ἀδιάκοπα ὕστερα τὸν ἔχασαν καὶ ἐγύρισαν πίσω, αὐτὸς ὁμῶς νομίζοντας ὅτι τὸν κυνηγοῦσαν ἔτρεχε, ἔτρεχε μέρες καὶ νύκτες ὁλόκληρες προσέχοντας τὸ κεφάλι τοῦ φίλου του σάν κανὲν ἀθησαυρὸ. Μιὰ ὥρα μόνο σταμάτησε γιὰ νὰ φάῃ. Καὶ κατὰ τὴν ὥρα ὁμῶς ποῦ ἐπεινούσε φοβερὰ δὲν ξέχασε τὸν φίλον του καὶ τοῦ ἔδωκε τὸ ἄλλο μισὸ ψωμί καὶ κατόπιν ἐκίνησε πάλι. Τώρα πιά δὲν φοβόταν τοὺς τούρκους ἀλλὰ τοὺς λύκους καὶ τὰ ἄγρια πουλιὰ ποῦ θὰ τοῦ ἐπερνᾶν τὸ κεφάλι, γι' αὐτὸ δὲν σταματοῦσε πιά οὔτε νὰ φάῃ ἂν καὶ δὲν εἶχε οὔτε νερὸ οὔτε φαί. Καθὼς ἔτρεχε ὁ δυστυχισμένος ἐσκέυε καὶ ἔπερνε χιόνι καὶ τὸ ἔβαζε στὸ στόμα του γιὰ νὰ τὸ δροσίῃ λίγο, ἀλλὰ φαί... φαί ποῦ δὲν εὑρίσκεται! Τὴν ὥρην θὰ πέθαινε λοιπὸν τῆς πείνας χωρὶς νὰ θάψῃ τὸ ἀγαπημένο του λειψάνο; Ποτέ... ποτέ! Μιὰ στιγμὴ θυμῆθηκε τὸ ξερὸ ψωμί τοῦ εἶχε δώσει στὸν Ἀστράπογιαννο σκέφτηκε πρὸς

στιγμὴν νὰ τὸ φάῃ, ἀλλ' ἀμέσως ἔβγαλε τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἀπ' τὸ νοῦ του, ποτὲ δὲν θὰ ἔτρωγε τὸ ψωμί τοῦ ἀγαπημένου του φίλου καλλίτερα νὰ πεθάνῃ παρὰ νὰ φάῃ καὶ ἔτσι ἐξακολούθησε τὸ δρόμον του χωρὶς φαί!! Τέλος μιὰ μέρα ἔφτασε σ' ἕνα λιμὲρ γνωστὸ του, χωρὶς νὰ χάσῃ καὶ ῥομπαίνει μέσα καὶ ἐσωριάσθηκε χάμω ἀπὸ τὴν κόρασι καὶ τὴν πείνα. Ὅταν συνῆλθε ἐσκέφθη καλύτερα ἐτοποθετῆσε τὸν σάκκο κοντὰ του καὶ αὐτὸς ἔτσι κατὰκοπος ποῦ ἦταν ἔπεσε καὶ ἀποκοιμήθηκε καὶ στὸν ὕπνον τοῦ εἶδε τὸ φίλον του ὅτι ἦταν ζωντανὸς καὶ ἔστρεψε μπροστὰ του ἔχων γιὰ μάτια δύο τρίπες καὶ οἱ σάρκες του βλαγμένες καὶ δὲν εἶχε τὸ χαμόγελο τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ θανάτου του...»

Ἐξάφνα ἡ πόρτα ἐγτύπησε σηκώθηκε καὶ ὄνοια καὶ εἶδε τὸν πατέρα μου. «Κεῖμα... εἶπα στυναιχορμένη, δὲν θὰ δοῦμε τί ἀπέγεινε...» ἡ μητέρα μου ὅμως γιὰ νὰ μᾶς καθυσχάσῃ εἶπε. «Ἐνοια σὰς παιδιὰ μου μὴν λυπάστε καὶ ἄλλο δράδου θὰ σᾶς τὸ ἀποτελειώσω. Τώρα εἶναι ὥρα φαγητοῦ».

Ρένια Χελιουδάκη

Τάξις Β' Γ.Θ.Χ.

ΠΑΡΜΕΝΟ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ὁ βορρῆας φυσοῦσε ἔξω μετὰ μεγάλη μανία. Βροχὴ δυνατὴ ἔπιπεν. Τὰ ἱμάτια τῶν παραθύρων μου τριζοβολοῦσαν ἀπὸ τὸ ἄγριο φύσημα.

Σ' σπειρωμένη στήν γωνιά τοῦ παραθύρου ἤκουα τὴν πάλιν τῶν στοιχείων καὶ ἀπελπισία καὶ φόβος με κατελαμβάνον.

Τὰ κυριωμένα σύννεφα ποῦ ἴχαν σκεπάσει ὅλον τὸν οὐρανὸν θόλον πόσα δέ μοῦ θύμιζαν.

Αἰξάνον τὰ δυνατοπλήματα μου διέκοψε μιὰ λυπηρὰ εἰκὼν ποῦ με ἔκαμε νὰ μὴν ξεχάσω τί εἶμαι στὴ γῆ.

Τὰ πρελιά αὐτὰ παιχνίδια τοῦ βορρῆα παρακολουθοῦσαν μετὰ χαμόγελο διὰ παιδικὰ ἀπὸ τὸ ἀπέναντι παράθυρον ἀπὸ μέσα, ἐνῶ γύρω τῶν γελοῦσε ἡ εὐτυχισμένη ὄψις τοῦ σπιτιοῦ, ποῦ ὅλα εἶναι ἀφθονα καὶ μέσα. Καὶ κάτω στὴν ὁδὸν ἄλλο παιδάκι τῆς ἡλικίας τῶν ἀνυπόδητο με ροῦχα ἐσχυσμένα τρέμει ἀπὸ τὸ κρύον, ἔχει τὴν ὄψιν χλωμὴν, κουρασμένην, ἐπειδὴ τὸ θαρρὺν νὲν ὁ σάκκος ποῦ κρατᾷ γιὰ νὰ τοῦ ρίξουν ἕνα κομμάτι ψωμί τὸ ὅποιον θὰ ἀποτελέσῃ τὴν εὐτυχίαν του καὶ τὸ ὅποιον εἶναι ἀ-

ΗΘΙΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΙ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ & Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

Πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου ἡ κατάστασις τῆς γυναικὸς ἦτο ἀπελπιστική.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν χώραν τῶν φωτῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἡ γυναίκα ὡς κατάδικος εἰς τοὺς γυναικωνίτα ἦτο κλεισμένη. Εἰς τοὺς Ἀσσυρίους τοὺς Βαβυλωνίους καὶ εἰς τοὺς Ρωμαίους ἀκόμη, ἐθεωρετο δούλη τοῦ ἀνδρός, σκευὸς ἡδονῆς καὶ μέσον πρὸς διακρίσεις τοῦ ἀνθρώπου γένους. Ἀλλὰ μὴπως καὶ σήμερον εἰς τοὺς λαοὺς τοὺς μὴ πιστεύοντας εἰς τὸν Χριστὸν ἡ κατάστασις αὐτῆς εἶνα καλυτέρα;

Ρίξτε τώρα καὶ μιὰ ματιά εἰς τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς. Ἡ γυναίκα καὶ ὁ ἄνδρας εἶνε ἴσοι τὴν αὐτὴν ἔχοντες ἀξίαν καὶ τῆς αὐτῆς τιμῆς ἀξιοί, τὰ αὐτὰ ἔχοντες καθήκοντα καὶ τὰ αὐτὰ δικαιώματα, συνδεσμένοι διὰ τῶν ἀρρήτων δεσμῶν τῆς ἠρωτικῆς, συμμεριζόμενοι τὰς θλίψεις καὶ τὰς χαρὰς ὁ εἰς τοῦ ἄλλου.

Δεῖ ἦτο δυνατόν ὁ πλήρης ἀγαπῆς καὶ φιλοφροσύνης Ἰησοῦς, νὰ ἀφήσῃ νὰ πάσῃ τόσο σκληρὰ τὸ ἦμισυ τοῦ ἀνθρώπου γένους, ἀλλὰ «οὐκ ἔστι ἄρσεν οὐδὲ θήλυ» ὁ θεὸς Παῦλος κηρύττει «πάντες γὰρ εἰς ἑσμὲν ἐν Κυρίῳ».

σφαλῶς εἶνα περίσσιμα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ πιτοῦν ἐκεῖνα...

Ἐκεῖνα γελοῦν μὲ τοῦ οὐρανοῦ τὴν τοικυμία, καὶ τὴν μανίαν τῶν στοιχείων, αὐτὸ τρέμει ἀπὸ τοῦ θορυβοῦ τῶν πᾶν. Ἐκεῖνα βλέπουν τὴν βροχὴν γιὰ [παιχνίδι, αὐτὸ τὴν ἀκούει παγωμένη σὺν σῶμα του.

Ἐκεῖνα ζητοῦν τὸ πᾶν γὰρ παίχουν, ἐνὺ τὸ ἀπόκληρο αὐτὸ τῆς μοίρας; ζῆτ' αὖ ψυμὶ γιὰ τὸ πᾶν.

Μετὰ ἀπέραντη θλίψιν: μὲ κατέλαβεν.

Τὴν θλίψιν μου ὅμως αὐτὴ συνώδευσε μιὰ ἀνακούφισις γιατί τὸ νοῦ μου ἤλθον τὰ σὰρκ' λόγια τὰ ὅποια ὁ Σόλων εἶπε πρὸς τὸν Κροῖσσον «Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακκρίζε».

Ποῦ; ξέρεῖς; ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια βρεθὼν σὲ νέαν εἰκόνα μὲ εὐτυχὴ πλῆρον τὸν τώρα δυστυχισμένον μικρὸν μὲ τὸν σάκκον;

Ἄννα Στυριακάκη
Τάξις Ε' Γ. Θ. Χανίων

Ὁ Χριστὸς ἀνύψωσεν τὴν γυναίκα εἰς δόξαν ἀγνωστον ἔως τότε καὶ τὴν κατέστησεν τοιαύτην οὕτως ὥστε ὁ προρισμὸς νὰ εἶνε μὲν πρὸς τὸν ὕψιόν της ἀπὸ τὸν προρισμὸν τοῦ ἀνδρός. Καὶ δικαίως γιατί ἀλήθεια τί σε βασίωτερον εἶ ὕψιόν της γυναικὸς μορφωμένης καὶ προικισμένης μὲ χριστιανικὰ καὶ Ἑλληνιστικὰ ἀισθήματα!...

Ἀφοῦ ἡ γυναίκα τόσο πολὺ ἀνυψώθη ἀπὸ τὸν σωτήρα της καὶ σωτήρα διὰ τὸν ἀνθρώπου γένους Χριστὸν πρέπει εὐγνωμονοῦσα αὐτὸν νὰ φαίνεται ἀνταξία τοῦ προρισμοῦ της.

Πρέπει πάντοτε νὰ εἶνε φιλοπατρὶς, πιστὴ εἰς τὴν ἠρωτικὴν τῶν πατέρων της, ἀγνή καὶ ἀσπείλος ὅπως ἄγνος καὶ ἀσπείλος εἶνε καὶ ὁ Χριστὸς. Πρέπει νὰ διαπνέεται ἀπὸ ὑψηλὰ αἰσθήματα, ὕψιόν της ἀπὸ τὴν ὕλην, καὶ νὰ ἔχῃ σὺν τοῦ της, πῶς νὰ δοξάσῃ καὶ νὰ λαμπρύνῃ τὴν πατρίδα της. Αὐτὸ τὸ τελευταῖον θὰ τὸ κατορθώσῃ διὰ μέσου τοῦ ἀνδρός διότι πολλοὶς ἡ γυναίκα εἶνε ἡ αἰτία μεγάλων πράξεων, εἶνε ἡ κινητήριος δύναμις τῶν ἀνδρῶν.

Ὁ σοφὸς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἱστορικὸς Παπαρηγόπουλος λέγει «ἡ τύχη τῶν Ἑθνῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν οἰκογενειῶν». Ἀλλὰ ἡ κατάσταση τῆς οἰκογενείας ἀπὸ ποῦ ἄλλοῦ ἐξαρτᾶται παρὰ ἀπὸ τὴν γυναίκα; Διὰ τοῦ καλοῦ της παραδείγματος, διὰ τῶν συμβουλῶν της, διὰ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων της γίνεται ὁ ἀσάλευτος στυλοῦς τοῦ οἴκου.

Πολλοὶς τέκνα κακῶν πατέρων ἐπηρεασμένα ἀπὸ τὴν ἀνατροφήν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς καλῆς τῶν μητέρων, ἀποβλίνουν χρήστοι καὶ ἐνάρητοι ἄνθρωποι.

Μὴ λησμονώμεν διὰ οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι, ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος, ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ὁ ἐλευθερωτὴς τῆς Ἀμερικῆς Γεώργιος Οὐάσιγκτων καὶ οἱ πλείους τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἦσαν τέκνα εὐσεβῶν καὶ ἐναρέτων μητέρων. Ἐπίσης διὰ οἱ χρυσοὺς αἰῶνες τῶν Ἀθηνῶν χρεωστικὰ κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν Ἀσπασία τὴν Μιλησίαν, ἐὰν ὁ Ἰουστινιανὸς ἐσώθη ἀπὸ τὴν στάσιν τοῦ Νίκα τὸ χρεωστῆς εἰς τὴν Θεοδώραν καὶ πολλὰ ἄλλα παραδείγματα ἀναφέρει ἡ ἱστορία.

Ὅταν ὁ ἄνδρας κουρασμένος καὶ σχεδὸν ἀπηυδισμένος ἀπὸ

τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς ἢ ἀπὸ ἄλλων μεγαλοφυέστερα σχέδια, τὰ ὅποια καὶ τὴν πατρίδα δοξάζουν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ὠρελοῦν τρέχει σὴν ἀγκαλίαν τῆς οἰκογενείας ὅπως εἶνα θαλασσοδαρμένο καράβι τρέχει σὲ ἤτοχο λῆμνι, σὴν γυναίκα πρέπει νὰ εὐρίσκη εἶνα στήριγμα μιὰ παρηγορία, καὶ ἢ πρὸ τὴν γυναίκα πρέπει νὰ ἀντλήνῃ νέον θάρρος νέα δύναμις γιὰ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου. Ἐγὼ τὴν γυναίκα τὴν θέλω Ἀριάδνην τὴν νύμφαν τῆς ζωῆς τὸν Λαβύρινθο.

Ὅπως τις ὀρχαίς Ἐστιάδες νὰ κρατῇ ἀσθεστον τὸ ἱερὸν πυρ τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας μὲ τὸ ὅποιο νὰ θερμαίνῃ τὰ στήθη τῶν ἀνδρῶν ὅταν αὐτὰ παγώσων ἀπὸ τὸν ριγιδόλο βορρᾶ τὸν τρικυμιώδους τῆς ζωῆς πλάγους...

Ὅσο καλὸ, ὅση εὐτυχία, ὅσην δόξα δύναται νὰ φέρῃ μιὰ γυναίκα ὅταν ἐκτελῇ τὸ καθήκον της καὶ καθίξῃ τὴν εὐθεὶαν ὁδόν, τόσον διεθρον, τόσην καταστροφὴν φέρει πλάτουσα ἀντιθέτω. Μὴ λησμονώμεν ὅτι ὁ Νέρων ἦτο υἱὸς ἐκφύλου καὶ διεστραμμένης γυναικός.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶνε προτιμώτερον νὰ εἶνε ἡ γυναίκα ἀμόρφωτος καὶ ἀγνή, παρὰ κάτω ἀπὸ τὴν προσωπικὴν τῆς μορφῆς νὰ κρύπτεται διεστραμμένος χαρακτὴρ. Ἀμόρφωτοι ἦσαν καὶ αἱ μητέρες τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, ἀνέθρεψαν ὅμως ἡρώας, οἱ ὅποιοι καὶ τὴν δούλην παρὶς ἠλευθέρωσαν καὶ τὸ δόγμα τοῦ Ἑλλήνος ἐδόξασαν.

Ἀλλ' ὅποσον κόσμημα, ὅποσον πολυτίμος θησαυρὸς γυναίκα μορφωμένη καὶ προικισμένη μὲ χριστιανικὰ καὶ Ἑλληνοπρεπὴ αἰσθήματα!...

Ἑλληνοποῦλε, σὲ σὰς ἡ πατρίδα μὲ λαχέαρα ἀτενίζει καὶ ἀπὸ σὰς περιμένει τὴν καλυτέραν αὐρίαν, γιατί δὲν ἔχομε ἀνάγκη μεγάλων ἀνδρῶν ἀλλὰ μεγάλων γυναικῶν, δικαιώσατε λοιπὸν τὰς ἐλπίδας της, φανήτε ἀντάξιες τοῦ ὕψιλό σας προρισμοῦ. Αὐρίαν θὰ γίνεσθε σύζυγοι, μετὰ δώσατε τὰ ὑψηλὰ σας αἰσθήματα εἰς τοὺς συζύγους σας, ἐὰν στεροῦνται αὐτῶν, θερμάνετε τὰ στήθη των, ἐὰν ἔχουν παγώσῃ ἀπὸ τὸ ψυχρὸ τοῦ ὕλισμοῦ ρεῦμα ἀναθέρψατε ἡρώας οἱ ὅποιοι καὶ τὴν πατρίδα θὰ δοξάσουν καὶ θὰ λαμπρύνουν καὶ τὸ ὄνομα σας θὰ ἀποθανάτι σου, ἀποδείξατε δὲ τὴν καθεκὰ προήλθε ἀπὸ τὴν

γυναίκα, κάθε καλὸ, κάθε ὕψηλὸ ἀπὸ τὴν γυναίκα προέρχεται...

Ταῦτα πράττουσιν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν σωτήρα Χριστὸν ὑπὸ τοῦ ὁποίου τόσον εὐημερήθητε δείχνετε καὶ τὴν γυναικῆς τὰ μάτια τῶν λαῶν ἐξυψώνεται.

Γεώργιος Καρ. Πατρίκης
Τάξις Ε' Γ. Α. Χ.

ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΥΛΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

Ἐάν σκεψώμεν τὰ διλήματα μας περὶ τὴν φύσιν ἢ ὅποια ἀέντως κινεῖται περὶ τὸν ἀζῶνα της καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς πλανήτας θὰ θαυμάσωμεν τὴν ἐξαιρετικὴν πρόνοιαν καὶ δύναμιν τοῦ Δημιουργοῦ. Ἀληθῶς ἡ ἰσχυρὰ αὐτὴ χεὶρ τοῦ Δημιουργοῦ καὶ ἡ σοφία τοῦ πνεύματος, ἔκαμε τὴν φύσιν ἂν καὶ κινεῖται, εἰς τὰ ἀνθρώπινα ἔμματα νὰ φαίνεται ἡρεμῶσα. Ἡ θεὸς Δύναμις ἐπλάσσε τὰ πάντα ὥστε οὐδεμία ἀνθρώπινη δύναμις νὰ δύναται νὰ φέρῃ ἀλλοίωσιν ἐπὶ τῆς ἀρμονίας τοῦ σύμπαντος.

Ὁ ἡλεκτρισμὸς τὰ ὑποβρύχια τὰ ἀερόπλανα τὰ πολεμικὰ ἐν γένει μὲσα ἐξέτασαν μέχρι ἐνός σημείου ἐξελίξεως καὶ διαδήκωτε ἄλλη ἐφεύρεσις μέχρι ὁρισμένου ὅριος ἐξελίξεως θὰ ὀλοῦν, καὶ κατόπιν θὰ παρῇ στάσιμος, διότι ἡ ὑπερτατὴ δύναμις ὥρισεν τὰ ὅρια τῆς ἀνθρώπινης δράσεως. —Μήπως καὶ ὁ Ἀρχιμὴδης δὲν ἐξήγησεν στήριγμα διὰ τὸν μὲγαν διὰ τὴν κινήσιν τὴν γῆν;

Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ σύγχρονοι ἐξερευνηταὶ δὲν ἐτάφησαν ὑπὸ τοῦς παγῶνς ἢ ἐγίναν λεία τῶν θηρίων ζιζυόντων τὰ ὑπερῶνθρωποι;

Καὶ ἂν τῶρα ἀναλογισθώμεν ὅποιος ἦτο ὁ ἄνθρωπος τῆς πετροληθικῆς ἐποχῆς καὶ τὸν συγκρίνωμεν μὲν τὸ ἄνθρωπον τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος θὰ φρίξωμεν διὰ τὴν τεραστίαν ἐξελίξιν τῆς ἀνθρώπινης διανοίας.

Ἡ τοιαύτη ἐξελίξις λοιπὸν ὀφείλονται εἰς δυνάμεις, ὅχι μόνον ὕλικας ἀλλὰ καὶ ἠθικὰς τῆς συμπαρέχει τῶν ὁποίων τὰ πάντα κατορθοῦνται.

Ἡ ὕλη, ἡ ποιότης τῆς δυνάμεως ἔχει φαινομενικὴν σπουδαιότητα ἐνὺ τὸν ἀντικεινὸν ἢ ἠθικὴ δύναμις κατέχει τὰ σκῆπτρα καὶ θὰ ἐπιπλέῃ πάντοτε ἐφόσον ἡ ὕλική δύναμις δὲν διατίθεται ἐπὶ τῶν ἠθικῶν Νόμων.

Ἡ ὕλική δύναμις βασίζεται ἐπὶ θεμελίων σαθρῶν καὶ λέγω σαθρὰ διότι ἡ βάσις τῆς δυνάμεως ὡς πρὸς μὲν τὰς ἐπιχειρήσεις εἶναι τὸ χρῆμα ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀνδρικὴν ρώμην ἢ ἐξαιρετικὴν διάπλυνσιν τοῦ σώματος.

Ἀμφότεραι δύναται νὰ καταβαρυνθῶν ἂν δὲν συνεργάζωνται ἐκ παραλλήλου μετὰ τῆς ἠθικῆς δύ-

Τι σφόντων σταθε
ριότης εἶναι τὸ θε
μέλειον πάσης ἀρετῆς

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΧΑΝΙΑ
15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Ἐτησία συνδρομὴ Δρ. 20
Τιμὴ φύλλου Δρχ. 2,50
Ἀριθμὸς φύλλου 14

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΤΙ ΔΗΤΑ ΜΕΛΛΕΙΣ

Ἀντιγόνη Σωκράτους (499)

Τι λένε εἰς αὐτὸ, ποὺ τὸ
σον ἀνυπόστατον κρίνεται ἡ Ἀν
τιγόνη, ὅτι ἂν ἀργοπορήσιν
τοῦ δὲ...

Μὴν ἀντιγόνη βαρύνειν στο
λίθ, ὅτι ἐὰν μεγαλοπρε
πὲς ἦν ἡ καλλιὰ ἔργον
τοῦα... ἀκούεται νὰ τῆς
δωρὶς... καμμεῖα με
γάλα...

Ὁ... ἡ ἀνάστασις.
Ἄ... αὐτὸς, ποὺ
τὰ λένε... Ἀσφαλῶς, θὰ νο
μίσειε, ὅτι ἐὰν μεγαλόσωμος ἦ
ῤῥωας, μὴ ἀντιγόνη ψυχῇ. Καί

νάμειναι. Ἰσοῦ λοιπὸν ἡ σπουδαί
της καὶ τῆς δύναμει. Οὐδὲς
φῶς, ἀλλὰ, οὐδὲν μέσον
εἶναι... ἐλάχιστα νὰ
παρεμπούσιν τὴν κανονικὴν πο
ρείαν τῆς ἡθικῆς δύναμει.

Ὁ ἡθικὸς Νόμος ὅστις εἶναι ἡ
βάσις καὶ ὕλη καὶ ἡθικῆς δύναμ
ως εἶναι ἔμφυτος εἰς πᾶσαν ἀνθρωπί
νην ὑπαρξίν. Ὡς φωνὴ λοιπὸν συνει
δήσεως ἐλέγχει καὶ κρίνει τὰς πρά
ξεις τῆς ψυχῆς. Εἶναι ἕνας λοιπὸν
ἀκόμματος φρουρὸς ποὺ καθυποτάττει
τὰς πράξεις μὲ καὶ τὰς ἐπιχειρή
σεις μας.

Ἀλλὰ τοιαύτη εἶναι ἡ ἐξέλιξις
τῆς κοινωνίας, ὥστε δυστυ
χῶς βγαίνει πρὸς τὴν διαφθοράν, τὰ
ἥθη καὶ ὁ ἡθικὸς νόμος ἀμαυροῦνται
φαινομενικῶς καὶ ὑπερισχύει ἡ ὕλη
ἀνατρεπούσα πᾶν τὸ ἡθικὸν καὶ νό
μιμον.

Ἀλλὰ πάντως ἀνατέλλει ἡμέρα
κατὰ τὴν ἥτις ἐμφανίζεται καὶ
πάλιν κυριάρχουσα ἡ ἡθικὴ δύναμις.

Οἱ παρενομούμενοι λοιπὸν μὴ ἔ
χουν ἀναπαυμένην τὴν συνείδησιν
ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ τοὺς κηλιδώσῃ
εἰς τὴν κοινωνίαν, διότι ἂν αὐτοὶ
οἱ ἴδιοι δὲν θὰ ὑποστῶν τὴν κηλίδαν
τὰ τέκνα των ἀφεικτικῶς.

Μὴ λοιπὸν βασιζώμεθα ἐπὶ τῇ ὕ
λης ἡ ὅποια εἶναι ἐξάρτημα τοῦ ἡ
θικοῦ νομοῦ ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἡ
θικοῦ νομοῦ ὅστις εἶναι τὸ θεμελίον
τῆς ἀνθρωπίνης ὑπόρξεως.

Κλέων... Ἰερωνάκης
Τάξις Ε' Γ.Α. Χανίων

ὅμως ἔχετε λάθος. Τὰ λένε μὴ
κόρη νέα, ποὺ μπροστὰ τῆς μό
νης ἀνοίγεται ἡ ζωὴ, βασιλοπο
ύα καὶ μνηστευμένη.

Δὲν φοβεῖται τὸν θάνατον, καὶ
δὲν δειλιάζει μπροστὰ σ' αὐτόν.
Ἡ Ἀντιγόνη τὸ ὥραϊ ν καὶ εὐ
σμον αὐτὸ ἄνθος κινδυνεύει νὰ
κλεισθῇ καὶ νὰ κλειθῇ μέλι-ἡ-νοῖε
τὰ πέταλά του πρὸς τὸν ἥλιον
τῆς εὐτυχίας, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐλ
πίδος.

Εἶνε ὅμως εὐτυχὴς καὶ χα
ρούμενη, γιατί ἀντικρύζει τὸν θά
νατον μὲ τὴν συνείδησιν ἡρεμῇ,
μὲ τὴν συνείδησιν ὅτι ἐπραξεν
τὸ καθήκον τῆς, ἀδ' ἀφ' ὧν ἂν αὐ
τὸ δὲν εὐχαριστοῦσε τὸν Κρέοντα
Διαλεχτό, ἀπὸ ὅλα τοῦ περ
βολοῦ τὰ ἄνθη, πὸ ὁμορφὸ καὶ
πὸ μυρωδάτο, ἦταν τὸ λουλούδι
τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης, γιατί τὸ
εἶχε ποτίσει μὲ δάκρυα καὶ στε
ναγμοὺς μέσα σὲ πρὸς τῆς
καρδίαν.

Μόνο ὅποιος ἐνοιῶσε ἰσχυροῦς
πρὸς ἀδελφικῆς ἀγάπης, μό
νο ὅποιος ἔζησε μέσα σ' ἀδελφὰ
ποὺ τὰ συνδέουν πραγματικῶς ἀ
δελφικὰ δεσμοί, μόνον αὐτὸς θὰ
νοιώσῃ τὴν ἐννοίαν τῶν λόγων
τῆς Ἀντιγόνης, καὶ τὸ θάρρος
καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα ποὺ
τὴν ἔχουν τὰ λόγια τῆς.

Ἐθαφεν τὸν ἀδελφὸν τῆς, τοῦ
δὲν ἔδωκε τὰ νενουμισμένα καὶ ἀδε
φοῦται δὲ τὰ ἄλλα. Εὐχαρίστως
προσφέρει τὸ κάθε τι ποὺ τῆς ἀ
νήκει καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζω
ὴν τῆς, καὶ μάλιστα ἀνησυχεῖ
καὶ διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀργο
πορίαν τῆς θυσίας. Θέλω ν' ἀπο
θάνω, φωνάζει. Ζητῶ τὸν θάνα
τον, ποὺ εἶναι ὄχι τιμωρία, ἀλ
λὰ εὐχαρίστησις καὶ ἀπολύτρω
σις γιὰ μένα, γὰρ θὰ ἐνωθῶ
μὲ τοὺς προσφυλεῖς νεκροὺς μου.

Καὶ ὅμως ὁ Κρέων φρονεῖ ὅτι
ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου καὶ μόνη ἡ
ἰδέα μὲ τρομάζει. Χρεάζεται
θάρρος, εὐγένεια ψυχῆς καὶ δύ
ναμις χαρακτῆρος, γὰρ νὰ τὰ λέη
κανεὶς αὐτὰ Ἡ Ἀντιγόνη διακρί
νεται ὄχι μόνον διὰ τὴν καρτερί
αν τῆς πρὸς τὰς θλίψεις, καὶ τὰς

δυστυχίες, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἀν
δρικὸν ἡρωισμόν τῆς. ν' ἀντεκρύ
σῃ μὲ τέτοιον τρόπο τὸν Κρέοντα,
παρ' ὅλας τὰς ἀπειλάς, τὸν
ὅποσον ἡρωισμόν ἐμπνέει τὸ αἰ
σθημα τοῦ καθήκοντος καὶ ἡ ἱ
κανοποίησις εἰς τῆς ἐκτελέσεώς
του. Μόνον οἱ ἀνδρὸς κύπτουν
δουλοπρεπῶς τὸν αὐχένα πρὸ τοῦ
κυριάρχου, καὶ ἐκτιλοῦν τυφλῶς
τὰς διαταγὰς του. Κι' αὐτὰ θε
σπίζει ὁ Κρέων. Δὲν καταφεύγει
ἡ Ἀντιγόνη εἰς μεσότητας καὶ πα
ρακλήσεις, γὰρ νὰ μειώσει τὴν
ποινήν, καὶ ἀ σώσῃ τὸ σαρκίον
τις. Μένει ἀλόγιστη σὴν ἀπόφα
σίν τῆς, ἂν καὶ ὁ Κρέων λέγει
ὅτι, καὶ τὰ πλέον μεγάλα φρονή
ματα ταπεινούνται.

Δὲν στρέφεται πρὸς τὴν χα
μερπὴ καλαχείαν, γὰρ νὰ μαλα
κώσῃ τὸν Κρέοντα παρ' ὅλο ποὺ
αὐτὸς τῆς ὑποδεικνύει ὅτι αὐτὸ
κάνουν καὶ οἱ ἄλλοι ἐκ φόβου τοῦ
τὸ λέει μπροστὰ του (καίτοι βασι
λεὺς καὶ δὴ πανύσχυρος), πῶς πο
τὶ δὲν τὸν χώνεψεν, οὔτε καὶ
θὰ εὖν χωνέψῃ, γιατί ἐκ φύσε
ως ἔχει πλασθῆ γιὰ ν' ἀγαπᾷ
τολμηρὰ καὶ εὐκρινῆς, εὐγενῆς
τὴν ψυχὴν, καὶ μὲ ὕψηλὰ φρο
νήματα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς αὐ
τὸν, τὸν ἐγωιστὴν καὶ δάναυσον,
τὸν στερούμενον παντελῶς κάθε
ἀχθοῦς ἀνωτέρου καὶ εὐγενοῦς.
Δὲν μπορεί νὰ πιστέψῃ πῶς μπο
ρεῖ νὰ ὑπάρξῃ πρᾶξις πὸ εὐγε
νὴς πὸ ὕψηλὴ πὸ ἰδανικὴ, ἀ
πὸ τὴν τῆς τρυφῆς τοῦ ἀδελφοῦ
τῆς. Ποῦ νὰ τὸ φαντασθῇ ὁ ἐ
γωιστῆς Κρέων πῶς ὑπάρχουν
ἄνθρωποι ποὺ τὰ θυσιάζουν ὅλα
γιὰ κάτι ἀνώτερον καὶ ἰδανικὴ
τερον; Δὲν μπορεί νὰ τὸ χωρίσῃ
τὸ μυαλό του, πῶς εἶνε κι' αὐτο
μα ποὺ δὲν προσκύνουν τὸ σαρ
κίον.

Τῆς λέει καὶ τῆς ξαναλέει γιὰ
τὸν θάνατον, καὶ νομίζει, πῶς αὐ
τὸ τὴν φοβίζει καὶ τὴν λυπεῖ.
Ἡ Ἀντιγόνη τὰ πάντα περιφρο
νεῖ πρὸ τοῦ ἀγράφου, νομίμου ὁ
μῶς καὶ μονίμου θεοῦ δικαίου.
Δὲν τὴν ἐνδιαφέρουν αἱ διαταγαὶ
καὶ αἱ ἀπειλαὶ τοῦ Κρέοντος. Ὁ
ταπεινὸς καὶ ποταπὸς Κρέων ἐξ

ἀντὶ ἐτοῦ, σὴν θέσιν τῆς Ἀντι
γόνης θὰ ἐπρωτύνῃ δι' ἡμέτερον,
ἀ καὶ νὰ ἡ-εσινεῖς τὸν βασιλέα,
γι' αὐτὸ καὶ παραξενεύεται, πῶς
αὐτὴ παραδίδει τὴν ἀσπαγὴν
τοῦ ἀν καὶ ἤξερε τὰς προκηρύ
ξεις του, καὶ τὴν αὐστηρότητα
τῶν διαταγῶν του. Εἶνε δὲ θε
βαία ἡ Ἀντιγόνη, δι' ἡ πράξις
τῆς οὐτὴ καὶ ὑπὸ τοῦ χοροῦ θὰ
ἐπεδοκιμαζέτο, ἐὰν δὲν ἐκλείον
τὸ σῶμα ἐκ φόβου, παρὰ τῇ δ.
αφωσίαν τοῦ Κρέοντος

Ζητήσιν ἡ Σπερελάκη

ΝΑΥΑΓΙΟ

Κάθονται σὴν μικρὴ σκά
λα τοῦ χωριοῦ μου καὶ ἀκούω
τὴ θάλασσα νὰ χτυπᾷ ἀπαλλ
πάνω σὴν ἀμουδερὴ παρα
λία Ἡ ἡμέρα εἶναι ἀνοι
ξιάτικη καὶ ὁ ἥλιος ζεσταίνει
μὲ εἰς λαμιαρὸς ἰον ἀχιῖνες
τὴ φύση.

Πάνω ἀπὸ δέκα πλοῖα εἶ
ναι ἀραγμένα σὴν μικρὸ λι
μάνι, ἀλλὰ μεγάλα καὶ ἄλλα
μικρὰ. Οἱ μαοῦνες πηγαίνο
φέρουν λογῆς λογῆς ἐμπο
ρεύματα

Ὅλα τὰ παιδάκια ὡς καὶ
τὰ κάτω ἰών 5 εἰδὼν ἔχουν μα
ζευτῇ σὴν δημοφῆ ἀφρογιά
λιν

Ἄλλα παίζουν, ἄλλα τρα
γοῦν, ἄλλα ψαρεύουν. Τὰ
κατ'ἀκρία ἰών ψαράδων εἶναι
δεμένα γύρω σὴν σκάλα.

Ἐχουν ἀπλώσει τὰ δίχτια
πάνω σὴν ἄμμο καὶ τὰ μπω
λώνουν. Πιὲ πέρα κάθεται ἕ
νας γέρος ψαράς μὲ κάρια
σπορητὴ κεφαλὴ καὶ κοιτά
ζει τὰ παιδιὰ συλλογισμένους,
θυμᾶται ὡς τὴν παιδικὴν
τον ζωὴ, διὰν ἐπέρνα τὸν
καιρὸν του παίζοντας μὲ τὰ
ἄλλα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ. Θυ
μᾶται ὡς τοὺς πεθαμένους
τον γονεῖς, καὶ δύο μεγάλα
δάκρυα κυλοῖν σὴν μάγουλα
του.

Τὸ βράδυ ἔχει φθάσει πιά χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃς.

Στὸ οὐρανόν, μέσα σιῇ μεγάλη αὐτὴ σιωπῇ τοῦ ἐπικρατεῖ ἀκούονται ξαφνικά οἱ ζωηροὶ φωνεῖς τῶν παιδιῶν. «Τὸ καίκι τοῦ Μιχάλη! τὸ καίκι τοῦ κύρ Μιχάλη!»

Σταλήθεια φάνη εἰς πᾶν μακρὰ νὰ ἔρχεται ἓνα μεγάλο καίκι, μὲ δυὸ ὑψηλά κατὰρτια, φρεσκοβαμένο.

Σὰν δὲ φέρι σκίσει τὰ νερά, οἱ κρότοι τῆς μηχανῆς ὅσο πλησιάζει ἀκούονται πρὸ δυνατοί, καὶ σὲ λίγο μπαίνει μέσα σὶδ λιμάνι.

Τώρα ὅλοι σχεδὸν οἱ κατοικοὶ ἔχουν μαζεμένη σιῇ μερὴ σκάλα τοῦ χωριοῦ. Τὸ πλοῖο ρίχνει τὴν ἀγκυρά. Ὑστερα ὁ καπετάνιος μὲ ἓνα ναυτικὸ μπαίνουν σιῇ βάρκα καὶ τραβοῦν γιὰ ἔξω.

Σὰν σήμωσαν 5—10 μέτρα σιῇ παραλία ἀκούστηκε ἀπὸ ὅλους μιὰ φωνή: «καλῶς ὠρίσαστε! καλῶς ὠρίσαστε καπετάνιο!»

—«Καλῶς σὰς βρήκαμε παιδιὰ!» τῶν ἀπαντοῦν κ' ἐκείνοι μὲ πρόσωπα γελαστά καὶ χαρούμενα.

Ὁ καπετάνιος στέλνει νὰ ξεφορτώσουν τὸ καίκι, καὶ αὐτὸς τραβᾷ γιὰ τὸ χωριὸ νὰ φέγῃ, νὰ πιῇ, νὰ ξεκουραστῇ γιὰ νὰ ξαναρχίσῃ πάλι τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἴδια τοῦ δουλιᾶ, τὸ καινούργιο τοῦ ταξίδι.

Τὴν νύχτα ὅλα τὰ πλοῖα στὸ λιμάνι ἀναψν τὰ φῶτα των, καὶ τὸ λιμάνι εἶναι κατὰφωτο.

Ποιὸ πέρα ὁ μικρὸς φάρος σιῇ ἀριστοτερεῖα μεριὰ μὲ τὸ δυνατὸν τοῦ φῶς δίχνει τὴν εἴσοδον τοῦ λιμανιοῦ.

Ἐπέρασε ἡ νύχτα ἡσυχα καὶ καλὰ. Τώρα πάλι ὅλοι εἰς τοιοῦτοι, ὁ καπετάνιος σὶδ τιμόνι, ὁ μηχανικὸς σιῇ μηχανῇ, καὶ οἱ ναῦτες σέρνουν ἀργὰ ριθμικά τὴν ἀγκυρά. Οἱ ναῦτες καὶ ὁ καπετάνιος σιοῦν τὰ μανδύλια καὶ ἀποχαιρετοῦν τοὺς ἀγαπημένους των.

Ταξίδευσαν 10 ὥρες, ὁμορφοταξίδι, κυττάζοντας πότε τὸν οὐρανὸ καὶ πότε τὴ θάλασσαν καὶ τὰ μικρὰ ὁμορφα νησιά τοῦ Ἀιγαίου.

Ὑστερα ὁ οὐρανὸς γέμισε

σύννεφα καὶ ὁ ἥλιος χόθηκε πίσω ἀπὸ οὐτὰ. Ἀστραπὲς δυνατεῖς σὰν πελώρια λαμπρὰ φλόγια σκίζον τὸν ὀρίζοντα καὶ βροντὲς δυνατεῖς ἀκούγονται σὰν νὰ γκρεμίζονται τάρταρα. Ὁμίχλη δυνατὴ σκαπάζει τὸ οὐρανόν.

Ὁ καπετάνιος δίνει διαρκῶς διαταγὰς σὶδ ναυιόπουλῳ. Τὸ σκυλὶ σιῇ μπλώρα τοῦ καϊκιῦ ὀρλιατίζει ὀρθιο σὰν νὰ ἔχη καταλάβῃ τὸ τοῦ περιέμενε.

Σὲ λίγο πέφτουν οἱ πρῶτες σταγόνες τῆς βροχῆς.

Τὰ ναυιόπουλα σὰν τρελλὰ ἀνεβκατέβαιναν σὶδ κατάρτια γιὰ νὰ λύσουν ἢ νὰ δέσουν τὰ ναυιά. Ὁ ἀέρας βντίζει κυττώντας σὶδ σκοτεινὰ, καὶ τὰ κύματα γίνονται πρὸ δυνάμει...

Τὰ νερά ἀρχίζουν νὰ μπαίνουν σὶδ κατὰστρωμα, καὶ ἡ τρύπα δουλεύει ἀδιάκοπα. Ὁ κίνδυνος εἶναι πιόφανερός ἐλπίδα σωτηρίας δὲν φαίνεται πούθεν...

Ὁ ἀνεμὸς μανιασμένος σπρώχνει πρὸς τὴν ξηρὰν τοῦ νησιοῦ τὸ κοράβι.

Μετὰ δὲ κληροῖ ὥρα πολεῖ σὶδ ἄγρια κύματα μὰ δὲ μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ τὸ μικρὸν Χιντὰ πάνω σιῇ μνιστροὺς βράχους τοῦ νησιοῦ καὶ γίεται θρόψαλα. Ὁ καθένας κοιτάζει νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτὸν.

Ὁ καπετάνιος κτύπησε σιῇ βράχους καὶ σκοτώθηκε.

Ὁ μηχανικὸς τραυματίσθη σοβαρὰ σὶδ δεξιὸ πόδι. Οἱ ἄλλοι σακατεμένοι ξάπλωσαν λυπόθυμοι σιῇ ἄμμο.

Σὲ λίγο ἔρχονται ἀπὸ τὸ χωριὸ πολλοὶ ἄνθρωποι. Πῆραν τὸν καπετάνιο καὶ τὸν ἔθαψαν, καὶ οἱ τραυματεῖς πῆγαν σὶδ γιατρὸ τοῦ χωριοῦ. Πάνω σὶδ μνημα τοῦ καϊκιῦ οἱ γλύροι σιωπηλὰ ἔλεγαν τὸ νεκρικὸ τραγούδι.

Γεώρ. II. Κουλιεράκης
Τάξις Β' Γυμ. Παλαιοχώρας

Εὐχου ἔχαιν τι κἄν ἔξῃς φίλους. Κρίναι φίλους ὁ κτερός ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.

Φιλόπονος ἔσθι καὶ δίον κτήσαι καλόν.

Ἀγαθὸν μέγιστον ἡ φρόνησις ἐστίν.

Ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀνθρώποις ὁ νοῦς.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

Ἐχσιν ἰδέαν πῶς γίνονται αἱ μεγάλοι ἐφευρέσεις; Ἡ μᾶλλον πῶς ἔγιναν, διότι σὴμερον φαίνεται ὡς νὰ ἔκονρά σθῇ ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο καὶ ἀρκεῖται εἰς ἡλικιωμένους, μὴ δυναμένη νὰ δημιουργήσῃ καὶ τὰ ἀπὸ ἐκείνα τὰ ὁποῖα δοξάζουν τὰ ἄνομα καὶ τοὺς λαοὺς. Μήπως φωνιάζεσθε ἴσως ὅτι οἱ σοφοὶ καθισμένοι ἐμπρὸς σὶδ τραπέζι των μέσα εἰς τὸ γραφεῖον μὲ πλὴς κλεισθὲς κουρτίνας καὶ πλὴς πολλὰς βιβλιοθήκας πιάσουν τὴν ἐπιστήμην ἀπ' τὰ μαλλιά, τὴν καθίζουν εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς ἐρευνῆς, καὶ τὴν ἀνακρίνουν διὰ νὰ εὕρουν τὴν μυστηριώδη ἀρχὴν τοῦ μεγάλου ἀποκρύφου; Ἡ μήπως ὑπάρχει ἓνας τρόπος ὥστε νὰ προαποφασίσουν τὴν θὰ ἀποκαλύψουν ὥστε νὰ δύνανται μὲ αὐτὸν νὰ ἐκτελοῦν τὴν ἀπόφασιν των;

Ὅχι, ἀγαπητοί μου. Ἀπαιτοῦνται. Καὶ αὐτὸ συμβαίνει διότι ἡ ἀνθρωπίνη σκέψις δὲν εἶναι τόσον τελεία, ὥστε μὲ σερμὴν συλλογισμῶν νὰ δύναται νὰ εὕρῃ τὴν ἀπειρητὴν ἐνδὸς ζητήματος καὶ νὰ τὸ παρακολουθήσῃ εἰς τὴν ἐξέλιξιν του.

Δὲν θέλομεν νὰ εἰπώμεν βεβαίως μ' αὐτὸ διὰ δὲν κοπιδίζουν τὴν φαιάν των οὐδέαν οἱ ἐπιστήμονες, δὲν τὴν ἐξανιλοῦν σχεδὸν μὲ τὰς ἀναζητήσεις των. Ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει ἀφοῦ εὕρουν τὴν ἀρχὴν, ἀφοῦ ὀδηγηθῶν πρὸς οὐτὴν. Καὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἄλλη εἰς ἡ μυστηριώδης Ἀριάδνη, ἡ τόσον ἀγαπῶσα τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ προσφέρουσα τὸν μῖτον εἰς τοὺς ὀρεῖς τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργαστηρίων, μὲ τὸ μαλακὸν βλέμμα ἀπὸ τὴν ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων ἐξαεθεῖσαν σκέψιν καὶ τὴν μακρὰν πολιὰν γενεαίαν. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ τύχη. Μάλιστα. Ἡ τύχη. Αἱ συμπτώσεις. Ὅπως θέλετε.

Ἡ διάνοια τῶν ἐρευνητῶν μὴ φορὰ δὲν ἄγεται μόνη

τῆς πρὸς τὴν μικροσκοπικὴν πηγὴν τῶν μεγάλων ἀποκαλύψεων. Θέλετε παραδείγματα; Ἀφθονα. Τόσα πολλά, ὥστε ὁ ὑποστηρικτῆς τοῦ ἐναντίου πιθανὸν νὰ μὴν δύναται ἐπὶ πολλὴν ἀκρίβειαν χροῖον σ' οὐτὴν τοῦ τὴν πλάνην.

Πῶς εἶναι ἡ μεγαλυτέρα καὶ ἡ πρώτη ἐφεύρεσις τῶν νεωτέρων χρόνων; Ἡ Τυπογραφία. Ἐξέρσιν πῶς ὁ Γκούτεμπεργκ τὴν εὕρε;

Ὅταν ἦτο παιδάκι δώδεκα χρόνων, ἔνα μεσημέρι εἰς τὴν ἐκκλησίαν σὶδ παιχνίδια, ὅπως ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του. Ὅταν κατὰλαβε ὅτι ἡ ὥρα ἦτο περασμένη ἐνύλλογισθη τὴν πανιούφλα τοῦ μπαμπᾶ, καὶ ἐφαντάσθη μερικὰ μαλακὰ μέρη τοῦ σώματος του, τόσον σχέσιν ἔχοντα μὲ αὐτὴν εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, πονοῦντα ὑπερβολικά. Τῷ βάλε λοιπὸν σὶδ πόδια γιὰ νὰ φτάσῃ γλήγορα σιῇ τῶν ἄλλων ἐμπρὸς σιῇ πόρτα τους, ὅπως οὐ πολλῶν καλῶν χριστιανῶν τὴν ἐπαχὴν ἐκείνην, ὑπῆρχε μιὰ πλάξ ἔχουσα σκαλισμένην τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀβὲ Μαρία». Τᾶψερε λοιπὸν ὁ δαίμονος νὰ σκοτιάσῃ, νὰ πέσῃ καὶ νὰ κτυπήσῃ τρυμερὰ. Ἀνέβη σὶδ σπλιντὶ μὲ τὰ μάτια κλαμμένα καὶ γεμάτα δάκρυα. Ὅταν μετὰ δύο-τρεις ἡμέρας ἐσηκώθη ἀπ' τὸ κρεβάτι καὶ ἐκνιάχθη σὶδν καθρέπτη, εἶδεν σὶδ κοῦτελὸ τοῦ ἀρκεῖα εὐδιακριτικῶς, μελανὰ τὰ τρίχα γράμματα τῆς λέξεως «Ἀβὲ» σχηματισμένα ἀπὸ τὴν προσεξέχονσαν ἐπιγραφὴν, ἀπάνω σιῇ ὁποῖαν εἰς τὴν χτυπήσει.

Τὰ παρητήρησε ἐπὶ πολὺ, ἔβλεπε τὸ κεφάλι του, καὶ ἡ ἀνοήτως εἶχε γελῇ.

Τὰ τρίχα αὐτὰ τυπωμένα, μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, γράμματα, ὑπῆρχαν ἡ ἀκτὶς τοῦ φωτός διὰ τὸν ἐγκέφαλόν του.

Ὁ μεγάλος Παπὲν ἔλαβεν ἰδέαν τῆς δυνάμεως τοῦ θλιβομένου ἀιμοῦ, ἀπὸ τὸ καπὰκι μᾶς τσαγέρας ποῦ ἐπάλλετο. Διὰ τὰ ἐξακριβώσῃ τὸ φαινόμενον καίσεκεν αὐτὴν ὁμώνυμον χύτραν του, καὶ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

αυτὴ ὑπῆρξεν ἡ ἀφαιρεσία τῆς ἀτμομηχανῆς.

Μήπως δμως καὶ ἡ ἄλλη μεγάλη ἐν-αμὶς εἰς τὴν ὑπὲρ ὁρίων τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ἡλεκτισμός, δὲν εἶναι τυχαία ἀνακάλυψις; Ξέρεις διὰ τὴν ἑλκτικὴν δύναμιν τοῦ ἡλεκτροῦ τὴν εὐρεῖς ὁ Θαλῆς, ὁ Ἕλλην σοφός.

Δὲν ξέρεις δμως τὸ πῶς. Προσέξεις λοιπόν. Λέγεις διὰ, κάποιε ἐνῶ ἐκάθητο πλάττωσας Μηλιοῖας ἀφηρόθη. Ἡ φίλη του, σεβ-μένη τῆς σιγμῆς τῆς σκέψεως τοῦ σοφοῦ, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν τι ἄλλο νὰ κάμῃ, ἔβγαλε ἓνα κολὲ ἀπὸ κεχλιμᾶσι ποῦ εἶχε σιὸ λαιμὸ τῆς, καὶ ἔπαιξε μὲ αὐτὸ κυπῶσα ἀμελῶς τὴν σιὸ φα τοῦ ἀνακλινδρου.

Ἐξάρνα ὁ Θαλῆς ἀφίνας τοὺς συλλογισμοὺς του καὶ τὴν ἀγκολιζέει.

Τὸ κολὲ ἴδιε, ἔφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τῆς, καὶ ἔπεσε σιὸ πάτωμα.

Ὅταν τὸ ἐσώκωσες ἀργότερα, εἶδες ἐπ' αὐτοῦ κολημένα δύο μικρὰ τεμάχια παπύρου, τὸ ὁποῖον ἡ νέα εἶχεν κομματιάσει προηγουμένως, ἀναμένοια τὸν Θαλῆ.

Τὸ συμβάν οὗτο ὠδήγησε τὸ Θαλῆ εἰς τὸ νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ εὑρῇ τὴν μυσηριώβη καὶ σήμερον ἀκόμη ἰδιότητι τοῦ θαλασσίου θησαυροῦ, ὁ ὁποῖος ἔταν μόνον σκοπὸν εἶχε ὡ; τότε, νὰ σιολλίξῃ ἀβράς σάρκα, μὲ τῶν ὁποίων τὸ ὠραῖον χροῶμα, ἐκίρεια ζε τόσο ἀρμονικά.

Τὸ ράδιον ἐπίσης. Ἡ κ. Κιουρέ τὸ ἀνεκάλυψε ἀπὸ τὰς ἀναλομπὰς τοῦ Οὐρανίου, ἐνὸς ἄλλου σώματος εἰς τὸ σκοτός, εἶως τυχαίως.

Θάλας ἀκόμη καὶ ἄλλα; Ὅριστε τὸ βαρόμετρον. Δὲν τὸ εὗρε ὁ Τοριτσέβι μαζὺ μὲ τὴν πίσειν τῆς ἀτμοσφαίρας, δλως τυχαίως καὶ αὐτὸ, διὰν ἀναποδύγῃσι εἶνα σωλῆνα πλήρη ὑδραργύρου εἰς λεκάνην ἔχουσαν ἐπίσης ὑδραργύρον, ἐνῶ ἐξετίλει κάποιον πείρασμα;

Εὐρίσκει τὸ ἀεροπλάνον Ρά αἶτ. Νομίζετε διὰ θὰ ἔκανε τοὺς δύο αὐτοῦ ἐφευρέσιαις ἐνδόξους εἰς δὲν εἶχεν ἓνα φίλον, εἰς δὲν ὑπῆρχε ἡ συνήθεια τῆς ἐπισκέψεως εἰς τὰς

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ & ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΙ

Δεισιδαιμονία εἶναι μερικὰ καὶ λοιπὰ δοξασίαι, ποῦ εἶνε ἀντίθετοι πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἰδέας τῶν διαφόρων λαῶν.

Αὗται εἶνε πολλαὶ καὶ διάφοραι.

Ἄλλαι ἔχουν σέβειν μὲ τὴν ἀποτροπὴν ἀοθενεῖων διὰ διαφόρων μαγικῶν μέσων καὶ ἐξορκισμῶν—ἄλλαι μὲ τὴν διὰ γνῶσιν τοῦ μέλλοντος—ἄλλαι μὲ θεραπεύει διαφόρων ἀνθενείων μὲ τὴν δύναμιν Ἀγίων καὶ ἄλλαι προέχονται ἀπὸ παλῆς θρησκευτικῆς συνήθειας ἢ ἀπὸ ἀστρολογικὰ φαινόμενα

φιλικῆς οἰκίας καὶ τὸ σπουδαίον ἐκεῖ δὲν ἦ ο ἡ εὐλογημένη αὐτὴ ἀνακάλυψις τῶν ἐπισκεπηρίων; Ὅπως ὥστε νὰ φύγῃ ἡ κάρια ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ θαλαμηγού ἐνῶ τοῦ τὴν ἐδίδαν νὰ πέσῃ κάτω βροδέως, ὥστε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἰδέαν τῶν πειρῶν;

Θιπῆς διὰ ἐχρησάθη εἰνας ὑπερήτης ἀδέξιος διὰ βλάβε πλῆρες τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Ἄλλὰ μήπως δὲν εἶνε νόμος φυσικὸς, οἱ ἐπιτέξιοι παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ κερδίζουν ἀπὸ τὰς γκάφας τῶν ἀδεξίων;

Καὶ ἄλλα, καὶ ἄλλα. Ἡ βελόνη τῆς ραπτομηχανῆς μὲ τὴν ἰσχύα σὴ μύτη, ὁφείλει εἰς ἓνα δυνεῖον τοῦ ἐφευρέτου τῆς Ἄλλα Χοβ, καθ' ὃ εἶλε τὸν ἐκινῶν του μαχόμενον πρὸς ὀρδὰς ἐρυθροδέρμων μὲ δόρυ φέρον ὀπλὴν εἰς τὴν αἰχμὴν

Ὁ σιδηρόδρομος μὲ τὴν μόνον σιδηροτροχίαν. Ἡ αὐτὸματος διανομὴ τοῦ αἵμοῦ, καὶ ἴσα ἄλλα ἀκόμη.

Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δύναται κανεὶς νὰ παρατηρήσῃ εἶνε διὰ, εὐρέθησαν καὶ τὰ κατὰλληλα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐβόηθησαν αἱ συμπτώσεις. Διότι εἰς δὲν ἦεν ὁ Γκοῦντεμπέρζ ἀπρόσεκτο παιδί ἡμποροῦς νὰ ἔχωμας ἀκόμη βιβλιοθήκας χειρογράφους. Ἄλλὰ μήπως καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἔργον τῆς τύχης;

Γιὰ νῆς Σκορδελίης

μενα

Παραθέτω κατωτέρω μερικὰς τοιαύτας δεισιδαιμονίας ἀπὸ ἐκείνας ποῦ πιστεύομεν ἐδῶ εἰς τὴν Νῆσον μας.

I. Ὅταν πρόκειται νὰ φύγῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ ταξίδι, δὲν σκουπίζουσιν μέγιστον καταλάβουν διὰ ἐφθασε διὰ φοβῶνται διὰ θὰ πάθῃ κακὸ εἰς τὸ ταξίδι.

II. Ὅταν ἀπὸ εἰς κότις κρᾶξῃ καμμιὰ σὴν κόκορας ἢ πρέπει νὰ τὴν σφάζουν ἀμέσως ἢ νὰ τὴν κατεβάσουν 3 φορὲς ἀπὸ τὴν καμινάδα διότι πιστεύουν πῶς θὰ φέρῃ θάνατον εἰς τὸ σπίτι.

III. Ὅταν γίνεταί γάμος δίδουν εἰς τὴν νύμφην μὲλι καὶ κάνε ἓνα σιανρὸ εἰς τὴν θύραν, εἰσέρχεται μὲ τὸ δεξιὸ πόδι μέσα σὺν νέῳ τῆς σπιτί καὶ σκορπᾷ ἓνα ρόδι γιὰ νὰ σκορπίσουν εἰς ἡ εὐτυχίαν καὶ τὰ καλὰ μέσα σὺν σπιτί.

IV. Ὅταν ἴλ-αι κανέναν λουσμένον δὲν βγαίνει τὴν νύκτα ἔξω, καὶ ἀ-βγῇ πρέπει νὰ κρατῇ μαζὶ του λίγο ψωμὶ διότι ἄλλοιῶτα τὸν πειράζουν κακὰ πνεύματα.

V. Δὲν ἀνάβουν τρεῖς ἀπὸ τὸ ἔξω σπέρτο τοιγάρο διότι πιστεύουν πῶς θὰ πεθάνῃ ἐκεῖνος ποῦ θὰ ἀνάψῃ τρεῖς.

VI. Πιστεύουν διὰ τὴν νύκτα τοῦ Πάσχα, διὰν ψάλλουν τὸ Χρ σιὸς ἀνέστη ὅσοι ἔχουν πληγὰς πέρονουνε λίγο χῶμα καὶ φαίνουν τὰς πληγὰς διὰ νὰ γίνουν καλὰ.

VII. Ὅταν πρόκειται νὰ ὑπάγῃ κανεὶς εἰς τὸ δικαστήριον ὡς μάρτυς πρέπει νὰ κρατῇ λίγο ψωμὶ κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην του. Ἔτσι κι' ἂν λησμονήσῃ νὰ καταθέσῃ διὰ γινώρξει δὲν ἔχει ἀναρχία διὰ ἔδωκε ψεύτικο δόκτο.

VIII. Ὅταν γένῃ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου πιστεύομεν διὰ θὰ γίνῃ πόλεμος καὶ θὰ πάθουν κακὸ οἱ χριστιανοί.

IX. Ὅταν γίνεταί ἔκλειψις Σελήνης πιστεύομεν διὰ θὰ γίνῃ κακὸ εἰς τοὺς τούρκους.

X. Ὅταν πρόκειται νὰ ζῇ τῆσιν τὴν νύκτα ὄξος δὲν τὸ λέγουν ὄξος ἀλλὰ γλακάδι, διότι ἂν τὸ ποῦν ὄξος ξυδιάζουν τὰ κρασιὰ τοῦ σπιτιοῦ ποῦ

τὸ ἔχει καὶ εἶσι δὲν δίδουν.

XI. Δὲν σκοπίζουν τὴν νύκτα καὶ οὐ βγάζουν ἔξω τὰ σκουπίδια διότι πιστεύουν διὰ θὰ πάθουν κακὸ.

XII. Ὅταν ζητήσουν ἡμὶς γειτόνισσα ἀπὸ τὴν ἄλλη αὐτὸ δὲν τὸ δίδουν εἰς τὸ χέρι, ἀλλὰ τὸ ἀφίρουν χάμω διότι πιστεύουν διὰ θὰ φιλονικήσουν.

Δημ. Παπιδομαρκάκη

Τάξις Δ Γ.Θ.Χ.

Η "ΜΟΥΓΚΡΙΝΑΡΑ,"

Εἰς ἓνα χωριὸ τῆς Κρήτης—δὲν ἀναφέρω τὸ ὄνομα του—ἐπικρατοῦσε ἡ δοξασία, διὰ διὰν ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ μεγάλος πόλεμος ἢ ἐπαναστάσις, γενικῶς δηλ. ἀνθρωποκραγῇ, ἡσούετο μὲ φωνή, κλαυθμὸς, μελῶδες μπουρετὶ νὰ πῇ κανεὶς, κατὰ τὴν νύκτα φερόμενη περὶ τοῦ χωρίου:

Προέρχεται δὲ, καθὼς ἐνόμειζαν, ἀπὸ ἐ-ὀπερφοικῶν καὶ ἀ-δοατοῦ δὲ πρὸς ἐξορκισμῶν τῶν Χριστιανῶν περὶ τοῦ ἐπικειμένου μεγάλου συμπτώτος. Ἐλέμειζαν δηλ. διὰ θ-ηνοῦσε τὸ ὄν αὐτὸ διὰ τοῦ θανάτου: εἰ ὁποῖοι θὰ ἐγίνοντο.

Μετὰ μερὰ λοιπὸν—εἶνε μερικὰ χρόνια τώρα—ἡκούετο μὲ τέτοια φωνὴ ἀλλόκοτη περὶ τοῦ χωρίου ἐπὶ 10 ἢ 15 μέρες.

Εἰς εἰς τὸ χωριὸ εἶχε σκοπεύσῃ ὁ πανικὸς ἴδιος μετὰ τῶν γραιῶν γυναικῶν. Ἡ φωνὴ τῆς «Μουγκρινάρας» ἦτο τὸ σπουδαῖον ὅτερον ἀντικείμενον συζητήσεως μετὰ τῶν αὐτῶν:

—Τ' ἀκουσε; μπρέ; ἡρώτα ἡ μία. Πόλεμος δὲ γενῇ πάλι σὺ κα θ-μάσαι πῶς ἐφώναζε πάλι καὶ σὺ 89;

—Ναί! Μὰ καὶ σὺ 66; Τὸ ἴδιο δὲν ἐγίνηκε πάλι καὶ τότε;

Τὰ κοῦμένε τὰ παιδιὰ μας!!!

Ἐπειτα ἀπὸ 10 ἢ 15 μέρες δμως, τὸ πρᾶγμα ἔπαυσε νὰ λέγεται νι' ἀκούμε πάλι τίς γρηῖς νὰ λένε:

—Τὸν πονηρὸ! Γὰ δὲς πονηρὶὰ ποῦ σκέφτηκε.

—Αὐτὸς ἐκεῖ, λέγει, νὰ πέζῃ μὲ τὸ φόβο τῶν ἀνθρώπων. Οἱ κακομοίρηδες; οἱ ἀνθρώποι φ-βοῦνται μαθῶς; γὰρ δὲν εἶναι πολὺς καὶ π-ὀ φύγ-νε οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὸν τόπον μας καὶ φ-

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΟΠΟΙΟΣ Ο ΙΕΡΕΥΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐνα μόνον καθήκον σπουδαίων παραμένει ἡ ἐξελισσόμενη κοινωνία. Ἐνῶ δὲ τὰ ἐπίγεια φθαρτὰ ἐπιζητεῖ νὰ ἀνεύρῃ μέσα εἰς τὴν ἐπιστήμην, τὰ ψυχρὰ δὲ, τὸν πνευματικὸν τῆς ἱατρῆς τὸν ἱατρὸν τῆς ψυχῆς τῆς, τὸν λειτουργὸν, δηλαδὴ τοῦ ὑψίστου δὲν προσπαθεῖ νὰ ἀνεύρῃ καὶ αὐτὸν μὲ ἐπιστημὴν νικῶν τὴν ἀνάντητά, ἀλλὰ ἀρκεῖται εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα νὰ εὕρῃ εἰς εἰς ποῦ ὁπισθοδρομικὸν στάδιον, ἀρκεῖται λέει, νὰ εὕρῃ γινώσκεις κατωτέρως ἐκ τῆς. Ἀλλὰ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα ἡ κοινωνία ἡ σημερινὴ ἔχει κατ' ἐμὲ δίκαιον.

Ποῦ θὰ ἀνεύρῃ τοιοῦτους πνευματικὸς ἱατροῦ, λειτουργοῦ τοῦ ὑψίστου; Ποῦ θὰ ἀνεύρῃ πνευματικὸς καὶ τοῦ γινώσκοντος κατόχου θεολογικῆς ἐπιστήμης; Δυστυχῶς θὰ ἀπαντήσωμεν δι' ὅσον καὶ ἂν προσπαθῇ νὰ εἰσέρῃ δὲν θὰ συναντήσῃ ἐκτός ὀλίγιστους. Νὰ διατί νύροι φωνάζωμεν καθημερινῶς δὲν ἔχομεν κληρὸν, δὲν ἔχομεν θρησκείαν, εἰ Παπιδες ἐκάμανε ἔτσι τὴν θρησκείαν. Λένε ὁλέπεις τὸν ἄλφα καὶ τὸν θήτα. Μάλιστα δικαίως καταφέρονται εἰς θάνατον τὸν ἱεροῦ κληροῦ.

Ὁ σημερινὸς κληρικὸς δὲν ἵσταται εἰς τὴν θέσιν τὴν ὅποιαν ἔπρεπε νὰ ἵσταται. Καὶ ποῖα ἡ αἰτία; Ἡ ἀμάθεια, ἡ ἀγνοία τοῦ προσρισμοῦ του καὶ τῆς ἀποστολῆς του. Καλοὶ ἄγιοι οἱ νῦν

βοῦνται νὰ μὴ ξαναρθοῦν πάλιν νὰ πίνουν τὸ τίμιον αἶμα μας.

Τί εἶχε συμβῇ; Ποιὸς ἦ ο ὁ «πονηρὸς» ἐκεῖνος;

Νὰ ἀπλοῦστατα. Ἐνας ἔξυπνος χωρικὸς γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὰ πορτοκάλια του ἀπὸ τοῦς κλέπτας ἔβλεπε αὐτὴ τὴ φωνὴν μεταχειζόμενος κατὰλλήλως τὴν μίαν κἀνήν τοῦ δεκάνου του.

Οἱ ἄνθρωποι διδασκῶντες αὐτὸν τῶν τολμηρῶν κλεπτῶν ἐξαιρουμένων, ἐφοβοῦντο νὰ ἐξελέθουν διὰ τὸν λόγον τὸν ἐποῖον εἶπαμε.

Καὶ ἔτσι ὁ πονηρὸς χωρικὸς διεφύλαξε τὰ πορτοκάλια του μέχρις ὅτου ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ τὰ μαζεύσῃ.

Χαρίλαος Καραυωτάκης
Δ' τάξις

Πρακτ. Δουκίου Ἡρακλείου

ἱερεῖς ὡς καὶ οἱ προπάροχατες Εὐσεβεῖς ἑνάρκτοι. πιστοὶ ζηλωταὶ τῶν παραπτώτων, λατρευταὶ καὶ ὑποστηρικταὶ τῆς παρίδος, ἀλλὰ ἀμαθεῖς. Ἡ σημερινὴ κοινωνία ἐξελισσόμενη ἔχει ἀνάγκην ἱερέων ἐγγραμμάτων, ἱερέων ἐν νοούντων τὴν ὕψηλὴν ἀποστολὴν τῶν, καὶ δρώντων διὰ τῶν γινώσκων τῶν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἡ δὲ ποῖα καθημερινῶς ἔχει ἀνάγκην τοιοῦτων διδασκάλων, καθηγητῶν, διδασκάλων πνευματικῶν. Ὁ σημεῖος δὲ ἐκ τῶν καὶ ὁ πᾶσι πᾶσιν ἀρκεῖται ἀπλῶς νὰ ἔκτελῃ τὸ ἀγιαστικὸν αὐτοῦ ἔργον, τὰ τῆς λατρείας δηλαδὴ, ἀγίων ἐνοεῖται ὁ ἴδιος τὰ περισσώτερα μέρη τῶν ἱερῶν τελετῶν. Τί ἐννοοῦν ὑποκρίπτονται; τί σημαίνουν; διὰ ποῖον λόγον γίνονται; δὲν γνωρίζει. Ἀπλῶς λέγω ἐπιτελεῖ τὸ καθήκον τοῦτο καὶ ἀρέσκειται εἰς αὐτὸ. Ἀλλὰ καὶ ἐάν ἔχῃ τὴν θέλησιν νὰ δράσῃ περὶ τῆς δὲν ἔχει, αἱ γνώσεις του εἶναι ὀλίγαι καὶ ἔτσι ἀποσυντομῶς καλῶς ποῖων ἐννοεῖται.

(Ἐπεταε συνέχεια)

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Διὰ λέξεις γενομένη τῇ 26-1-33 ἐνώπιον τῶν μαθητῶν τῆς Σ. ἄξεως ὑπὸ Ζιχ. Σπερελάκι τελεοφοῦτον Γ.Θ.Χ.

«Ἐκεῖνος ποῦ κλαίει διὰ τὴν τύχην των, θὰ ἔπρεπε μάλλον νὰ παραπονέσθαι κατὰ τοῦ ἐαυτοῦ των.

Βολταζρος

Ἐχει καθολικὸν τὸ κῦρος ἡ ἀντιέναν ἀλήθεια τοῦ διασήμεν Γάλλον συγγραφῶς. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ καθὲς ἄνθρωπος εἶναι δημιουργὸς τῆς τύχης του δι' ὅλους εἶναι ἀντικτὸς ὁ δρόμος τῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴν ζωὴν. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνῶσθαι κανεὶς εἰς τὸ τέρας τῆς ἐπιτυχίας νὰ πρᾶγματισθῇ τὰ δεικνύον, καὶ ν' ἀνέλθῃ εἰς θέσεις περιβλέπτοντες, χρειάζεται νὰ συγκεντρωθῇ εἰς τὸν ἑαυτὸν του, τὰ ζωοποίησιν, νὰ ἀπλοσθῇ μὲ θάρρος, καὶ μὲ ἀκατανίκητον ἐπιμονήν.

Εἰς τὸν αἰῶνα ποῦ ζῶμεν, δλον δλα τὰ μέσα τῆς μαθῆσεως καὶ τῆς προόδου εἶναι ἄφθονο, δὲν χρειάζεται νὰ

εἶναι κανεὶς μεγαλοφυῆς μόνον γιὰ ν' ἀναδειχθῇ. Εἰς τὸν αἰῶνα μας κοιτῆται ὅς ἡ μεγαλοφυΐα νὰ θεωρητοῖ δι' εἶναι ἀποτελεσματικὰ μόνον θελήσεως καὶ ἐπιμονῆς, ἐργασίας ἀνεκδότου, ὅπως φθάσῃ τις εἰς τὸ τέρας τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἐνέων του. Εἶναι μεγάλο πρᾶγμα νὰ κατορθώσῃ κανεὶς νὰ ἐπιτύχῃ εἰς δι' ἐπιδιώκει. Ἡ ἐπιτυχία δημιουργεῖ τὴν ἐπιβολὴν καὶ ὁ κόσμος ἀκολουθεῖ ἐκείνους ποῦ ὑπεροπῇ δλα τὰ ἐμπόδια, καὶ ἀσπάζονται τὴν νίκην μὲ τὰς ἰδικὰς των χεῖρας, διὰ τῆς ἀνάου ἐργασίας των, διὰ τῆς τόλμης των. Ὁ κόσμος ἐκτιμᾷ βαθύτατα ἐκείνους ποῦ ἐπιτυγχάνουν εἰς τὴν ζωὴν, διότι εἰς αὐτοὺς πορροδεσγμένον δι' ὁ θραμβὸς εἶναι ἀπὸ δεξιῆς μιᾶς ὑπεροχῆς. Καὶ πρὸ τῆς ὑπεροχῆς μαοινοῦ μὲνης διὰ τῶν ἐργων δλα ἀπὸ καλῶντονται.

Τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου δὲν τὴν γράφουν οἱ μάται. Ἐκεῖνοι ποῦ δὲν ἔχουν καμμίαν ἀνωτέραν φιλοδοξίαν, καὶ δὲν σκοπεύονται νὰ βοηθήσουν διὰ νὰ ἀναβῇ ὕψηλότερα, ὅσοι δὲν οἰστροχαιοῦνται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀκολουθήσουν τὸν κοπιώδη δρόμον ποῦ ὁδηγεῖ εἰς τὰ πολύμια τῆς δόξης, εἶναι ἀπλὰ νοῦμερα, χωρὶς καμμίαν σημασίαν διὰ τὴν προόδον τοῦ κόσμου. Τὴν ἐκείνους ποῦ ἐγιναν προνομιοῦχοι διὰ τῆς θελήσεως των, καὶ ἀποτελεῖται τῆς φάλαγγας τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ κοσμου.

Συνήθως ὁ κόσμος θεωρεῖ ὡς ἐπιτυχόντας εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐκείνους ποῦ κατωρθώσαν νὰ μοζεύσουν πολλὰ χρήματα ποῦ ἔχουν ἐπαύσεις καὶ αὐτοκίνητα νὰ διδοῦν γεῦματα καὶ νὰ ἐνδύωνται ἐν γένει λομπρῶν. Αὐτοὺς ἱζηλεύουν οἱ πολλοὶ καὶ αὐτοὺς μακαρίζουν. Ἐπομένως ἡ προσπάθεια ἐκείνων ποῦ κρύνουν εἰς τοὶ τὰ πρᾶγματα, εἰναι εἰς τὰς ἀπομνηστικὰς τῶν βροτῶν, ποῦ ἀπέκτησαν χρήματα, καὶ ἐν

γίνει ὀλικὴν εὐθυμερίαν.

Κι' ἔτσι δὲν φλέγονται ἀπὸ καμμίαν ἄλλην φιλοδοξίαν, πορὸ πῶς νὰ ἀποκηρύξουν καὶ οὗτοι πλούτη. Βεβαία καὶ θ' ἀπεδεικνύετο τις ὡς ἀσπίδος ἂν λοχυρίζετο, διὰ τὰ χρήματα δὲν ἔχουν σημασίαν. Ἡ ὀλικὴ ἀνεξαρτησία βεβαιεῖ κατὰ πολὺ εἰς τὴν δημιουργίαν εὐθυχοῦς ζωῆς. Ἐνας ποῦ ἔχει ἄφθονα τὰ μέσα ἡμπορεῖ ν' ἀναδείξῃ εὐκολώτερον καὶ τὸ ἑαυτὸν του, καὶ τοὺς ἄλλους νὰ βοηθήσῃ, ὅπως προαχθῶν καὶ ἔχει καὶ δλὴν τὴν πνευματικὴν ἡρεμίαν νὰ σκεπθῇ καὶ δι' ἀνώτερον ἡθικὰ πρᾶγματα τοῦ κόσμου, καὶ νὰ γ' ἡ εὐεργετίας τοῦ ἔργου του. Ἡ ἀνεπαρκεία τῶν μέσων τῆς ζωῆς συντρίβει καὶ κατοβάλλει εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς βιοπάλης καὶ ἐμποδίζει καὶ τὴν ἐπιδιώξιν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν ἀνωτέρων εὐγενῶν φιλοδοξῶν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ συμβαίνει συνήθως οἱ ἄνθρωποι ποῦ ἀπέκτησαν τὴν ὀλικὴν τῶν ἀνεξαρτησίαν, νὰ γίνωνται ἐγωῖσται ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι, νὰ σκέπτονται μόνον διὰ τὸ συμφέρον των, καὶ νὰ μὴ διδοῦν δεκάραν διὰ τὰς εὐγενεστέρους ὑποθέσεις καὶ διὰ τὴν γενικωτέραν προόδον τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο ἡ ἀποκλειστικὴ ἐπιδιώξις τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν χρημάτων, κυρίως μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ νὰ συνδέσθαι κανεὶς εὐγενέστερος παλμός, δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς εὐγενούς φιλοδοξίας. Τὰ χρήματα τότε μόνον ἔχουν ἀξίαν διὰ τοὺς κατέχοντες αὐτὰ δὲν ἐμφανίζονται ὡς ἀπλὰ χρυσωμένα τετράποδα, ἀλλ' διὰ νὰ κοθίσανται ὑπηρεταὶ καὶ ὄργανα τοῦ κοινωνικοῦ καλοῦ. Προσὶν χάνθρωποι πλούσιοι χωρὶς καμμίαν ὀλλήν ἀξίαν, ἐκτός ἀπὸ τὰ χρήματά του γίνονται θρασυεῖς καὶ ὑβριστικοὶ καὶ δυνάσται τῶν ἄλλων, θέλουν νὰ ἐπιβάλλουν τὰς ἰδίας τοῦ σινοῦ των ἐγκεφάλου, καὶ παρεμποδίζουν τὴν γενικωτέραν προόδον.

(Ἐπειαι συνέχεια)

Ἡ ὑπομονὴ εἶναι
τὸ φάρμακον διὰ
κάθε συμφορᾶν

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

Ὅταν εὐημερῆς
προφυλάττου ἀπὸ
τὴν δυστυχίαν

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΥ

Ἀπὸ τὰ δύο παιδιά μου τὸ μεγαλύτερο εἶναι τώρα 15 χρονῶν καὶ τὸ ἄλλο μόλις μῆκε σὲ δώδεκα. Καὶ τὰ δύο φαίνονται καλὰ παιδιά ἀλλὰ καμμιά φορὰ παροστρατούσαν εἰς τὰ παιδιά ποῦ εἶναι καὶ εἶσαι μετὰ πάντων εἶχαμε τὴν ἐνοχλήσιν μας. Τὸ ψέμμα ἦταν ἡ πρώτη αἰτία καὶ καθὼς φέρεται τὸ ψέμμα εἶναι φυσικὸ σὲ τὰ παιδιά γιὰ νὰ μποροῦν νὰ κίρουν καλὰ τὴ δουλειὰ τους.

Πρὸ δύο χρόνια τὸ μεγαλύτερον παιδί ἀνεγρόφῃ προσκόπος σὲ μιὰ ὁμάδα, ὁ δεύτερος φαίνονταν ἀνόητος μικρὸς γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ γιὰ μὲν μόλις ἦτο τότε δέκα χρονῶν. Ἀλλὰ καίτοι μικρὸς ἤθελε φυσικὰ νὰ μιμνηθῇ καὶ αὐτὸς τὸν μεγαλύτερον τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἐγγράφῃ σὲ τὴν ὁμάδα τῶν μαθητευομένων.

Συνέπεσε τότε νὰ κἀν τὸ χωρὶς μιὰ ἀρετὰ μεγάλη χοροῦσα σὲνα ὅρακι ποῦ μόλις ἀπεῖχε πεντοκόσια μέτρα ἀπὸ τὸ σπίτι μας γιὰ νὰ κολυμβοῦν τὰ παιδιά τοῦ χωριοῦ διότι δὲν εἶχαμε θάλασσα ἐκεῖ κοντὰ.

Ἀπὸ τὸ δρόμο φαίνονταν πολὺ ὥραία καὶ ἔμοιαζε μὲ μιὰ μικρὴ λίμνη. Δὲν θυμοῦμαι τώρα, γιὰτὶ πέρασε πολὺ καιρὸς ἀπὸ τότε, γιὰ ποῦ αἰτία τοῦ; εἶχα τιμωρήσῃ μιὰ μιὰ μέρα νὰ μὴν κολυμπήσουν σὲ τὴν λίμνη, ὅπου τε γυρίζοντας τὸ ἀπόγευμα ἀπὸ τὴν πόλιν βλέπω δύο καὶ φάλια σὲ τὴν λίμνη. Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα καὶ νὰ καὶ τὰ

παιδιά σὲ σπῆτι μὲ βρομῇ νὰ τὰ μαλλίῃ τους. Ἡ μάνα τους ἔβγαλε σὲ μένα. Τοὺς ἐρώτησα γιὰτὶ κολύμπησαν, ἐφ' ὅσον τοῦ; τὸ εἶχα ἀπαγορεύσει γιὰ σὴν μέρα. Κι' εἰς τοὺς μὲ κῦταξαν μὲ ἀπορίαν χωρὶς νὰ μιλήσουν. Νομίζω κανεῖς μερικὲς φορές; οἱ καὶ εἰς τοὺς δύο εἶχον κλισίαν γιὰ θεατρῖνον.

Περὶμένα κι' αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ συνηθισμένον ἔκρινον «Συνγνώμην παιτέρα δὲν θὰ τὸ ξανακάρωμε» ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκρινον.

—«Δὲν ἐκολυμβήταμεν»

Εἶπαν καὶ οἱ δύο ταυτοχρόνως. Ἀρκετὰ καλὴ σύμπεραξις, ἦτοι μᾶλλον μὲ ἐκούρασε.

—«Σὰ; εἶδα» τοῦ; εἶπα.

Δυσκόλως φαίνονταν ἀνάγκη νὰ συζητηθῇ περὶ σπέρων. Ἀλλὰ εἶχα λάθος. Κῦταξε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ ἀμέσως τὰ μάτια τους γυρῶσαι σὲ μένα.

—«Παιτέρα» δὲν κολυμβήσαμε, εἶπε ὁ μικρότερος.

Δὲν τοῦ ἀπῆντησα προσπαθώντας νὰ τὸ ἐξηγήσω. Ἦμουν βέβαιος οἱ τοὺς εἶδα μέσα σὲ τὴν λίμνη πρὶ μισῇ ὥρᾳ καὶ τὰ μαλλίῃ τους ἦσαν ἀκόμη βρομμένα.

Ἀλλὰ σὲ λίγο καίτοι ἀξιοσημεῖωτον πραγματικῶς συνέβη. Ὁ μεγαλύτερος μὲ κῦταξε σὲ μάτια, κοκκίνησε λιγάκι, τεντώθηκε, τράβηξε τοὺς ὤμους τοῦ πίσω καὶ εἶπε:

—«Στὴ τιμὴ τοῦ προσκόπου».

—«Στὴ τιμὴ τοῦ προσκόπου» ἐπανέλαβον χαίροντάς τοις.

Γιὰ πρώτη φορὰ μοῦ οὐ

νέβαιναν εἰς τὸ τοιοῦτο πρᾶγμα, ἀλλὰ ἦταν τόσο σοβαροὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη μὲ τόσον ἀνοιχτὰ τὰ μάτια καὶ τόσον αὐθεῖα ὥστε φαίνονταν οἱ δὲν ἐψεύδοντο, μὲ δὲ τὰ ἐπιβαρυντικὰ ἐναντίον τους.

Ἐτυχε νὰ βρῶμεν τὰ μαλλίῃ τοὺς παίζοντας σὲ τὴν κήπο μὲ τὸν σαλῆνα τοῦ νεροῦ καὶ καθὼς ἐξηκριβώθη τὰ δύο παιδιά ποῦ κολυμβοῦσαν σὲ τὴν λίμνη ἦσαν δύο γιὰ τοιοῦτο. Ἀλλὰ «Ἡ τιμὴ τοῦ Προσκόπου». Εἶχαν μάθει οἱ τίμιοι προσκόποι δὲν ψεύδονται. Καὶ οἱ δύο τοὺς ἦσαν τίμιοι καὶ ὑπερήφανοι. Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὰ πινβλήματά μας μὲ τὰ δύο ἐκεῖνα παιδιά εἶχαν ἀπολοποιηθῇ.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ ἐγείναν προσκόποι μιὰ πρῶτη ἐξηνταετία ἤλθα νὰ μᾶς βοηθήσῃ.

Καὶ καίτοι ἡ σχέση μὲ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἡταίρου καίτοι καθότι μετεκινήθημεν μερικὸς μῆνας ἀργότερα σὲ μιὰ ἄλλη γειτονίαν ὅπου δὲν ὑπῆρχε διόλου προσκοπικὴ ὁμάς, ἐν τούτοις ἐξακολουθοῦμε νὰ μᾶς βοηθῇ πάντοτε.

Εἶνε ἀξία θαυμασμοῦ, προσοχῆς καὶ ὑποσημειώσεως μιὰ ὀργάνωσις ποῦ κατορθώνει τέτοια θαύματα.

Κοῦλα Σηφελιουδάκι
Τάξις Ε' Γ. Θ. Χανίων

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον
μας ἐκτελεῖται παντός
εἶδος τυπογραφικῆς καὶ
βιβλιοθηκῆς ἐργασίας.

Τύποις Ἐφεδρικοῦ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΗΣ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ ΜΑΣ

Ζούμε σὲ 20 αἰῶνα τὸ σχολεῖο δὲ εἶναι πρὸς τὸ σχολεῖο τοῦ μεσαιῶνος, ποῦ ὁ δάσκαλος σὲν μονάρχης τοῦ 12ου αἰῶνος, περὶ δὲ ἐξηρδ-ἐξηρά τὸ μάθημα καὶ τίποτε πέραν τούτου.

Ἐκτὸς τῆς διανομῆς κατὰ τὴν διδασκαλίαν παρουσιάζει καὶ ἕω σχολικὴν δρασίαν. Ἐκδηλώσεις ταύτης ἐν τῷ σχολεῖοι μας εἶναι καὶ ἡ ἀθλητικὴ μαζὶ ὁμάς. Εἶνε σύνδεσμος κατηρητισμένος μετὰ πάσης ἐπιστημότητος ὁ πᾶς καὶ δὲ τὰ σωματεῖα, ἔχει δηλ. συμβολίον μὲ ἀναπληρωματικὴν μέλη, ἔχει καταστατικὸν καὶ ἴδιον ταμεῖον διὰ τὰς τυχόν παρουσιαστέμενας ἀνάγκας. ἔχει καμμιά 40 μέλη δὲ διαλεχτὰ, δὲ γὰρ αἱ ζωὴ. Ἐκτὸς τῶν ἐκτακτῶν προγυμνάσεων ἡ δευτέρα ἔχει καθιερωθῇ γιὰ ἀσκήσιν. Κατὰ τὸς 5 λοιπὸν τῆς δευτέρας ἐξαιρετικὴ κίνησις παρουσιάζεται εἰς τὸ Γυμνάσιόν μας. Τί τρέχει; τί συμβαίνει; Ἀπλοῦστατα οἱ ἀθληταί; μας εἶναι μόζουν τὰ διόφορα χορὸν τῆς μπάλλας, τὸ φιλλέ, τὰ κόντια καὶ τὰ σχετικά. Ἀἱ γὰρ ὁ χρόνος τῆς προετοιμασίας καὶ οἱ λιγυρὲς μαζὶ παρολύνουν. Ἡ πρόεδρος διαβάζει κατάλογον σημειώσεων τῶν ἀποῦσες κι' ὑστερα ἀρχίζει ἡ καθ' αὐτὸ ἀσκήσις. Οἱ μαθηταί; χωρίζονται σὲ ὁμάδες καὶ κατευθύνονται σὲ ὁρισμένα μέρη. Ἐδῶ μιὰ παροῦσα παίξει βόλλυ, πρὸς πέρα μιὰ ἄλλη οἰχεῖ ἀκόντιον, πρὸς δὲ ἄλλη παίξει πρὸς μπόλ. Μὰ νὰ

ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΚΡΙΣΕΙΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗΣ

«Μετοξύ του μαθητόκο-
σου ἐγενήθη τὸ ζήτημα ὅ-
σον ἀφορᾷ τὴν ὕλην τοῦ πε-
ριοδικοῦ, δηλαδή ποίας φύ-
σεως πρέπει νὰ εἶναι ὡς
ὅστις οἱ μαθητοὶ ἀσυνέ-
στατοι νὰ ἀποκορίζωσι ὡφε-
λες καὶ ὥστε ἐξ αὐτῆς,
καὶ συνάμα νὰ ψυχαγωγού-
νται. Εἰς τὴν σελίδα τῶν χρο-
νογραφημάτων τοῦ περιοδι-
κοῦ γὰρ, εἰς τὸ προηγούμε-
νον φύλλον ἡ ἀγαπητὴ μου
συμμαθήτρια ἔγραψεν ὁρθο-
δον μὲ τὸν τίτλον «Αὐτο-
κριτική» καὶ συνιστᾷ ὅτι ἡ
ὕλη τοῦ περιοδικοῦ μας πρέ-
κει παρατάσσονται, τὶ ἀναγ-
σκοπιύουν νὰ μάνουν. Ἐνα-
δυὸς τρία ἀκούεται ἡμῶς φωνή
καὶ οἱ παρατεταγμένες ἀρ-
χίζουσιν νὰ τρέχουν. Καὶ τι
τρέξω, ὅταν γοργόφτερες
πετολούδῃ. Ἀλλὰ καὶ 5 6
δὲν κινούνται, συζητοῦν, καὶ
καθὼς μάλιστα προδίδουν
αἰ χειρονομίας των, περὶ συ-
βαροῦ ζητήματος. Πλησιάζω.
Δένε γὰρ ἐκδρομὴς. Μὰ
ὁπάρχει καὶ σοβαρὸν ἐροζή-
τημα γὰρ τὴς μαθήτριας. Πα-
ραπονοῦνται κατὰ τοῦ και-
ροῦ ποὺ τὴς τελευταῖες μέρες
μᾶς παίζει τὸ κρυφτό. Ἐ-
χομε δικολώμα, λένε, νὰ ἀγῆ-
σαμε καὶ μὴ μέρη τὰ θρα-
νία. Εἶναι ὅπως ὁ ἀφελὸς
μὲς ὁ ἥλιος τόσον ψηλὰ ποὺ
δὲν τὴς ἀκούσε, καὶ γιὰ αὐτὸ
ἀμέσως τὴν ἐπομένην ἀρχ-
σε πρᾶξενος χειμῶνας.

Σέ ὅλα τὰ σπόρτ ποὺ ἀ-
σχολοῦνται οἱ ἀθλητικὲς μας
ἔχουν ἐπιδρασεῖν καὶ μεγάλην
θέλησιν.

Μία εὐγενὴς ἀμίλλα πα-
ρατηρεῖται μετοξύ των, ποῖα
θά περάσῃ τὴν ἄλλην, ποῖα
θά οἴσῃ μακρότερα καὶ κα-
τοικότερα τ' ἀκόντιον, καὶ
γενικῶς ποῖα θὰ παροιστά-
σῃ μεγαλυτέρα προσπάθεια.
Γι' αὐτὸ καὶ πολλὰ θὰ δῇ
τε ἀπὸ τὴν ὁμίδα αὐτὴν.

Κοῦλα Σηφελειοῦ ἐκ
Τόξιν Ε' Γ.Θ.Χ.

παι νὰ στρέφεται μόνον εἰς
τὴν μαθητικὴν δρασὶ καὶ
ζωὴν καὶ ὄχι εἰς σοβαρὰ καὶ
φιλοσοφικὰ θέματα, καὶ νὰ
περιορίσωμεν τὰ χρονογρα-
φήματα, τὰ διηγήματα καὶ
τὰ συναισθηματικὰ καὶ νὰ
γράφεται ἐκάτι πλεονάζον
τοῦ χρονογράφου καὶ ποὺ νὰ ὁ-
νύ τὴν κρίνουν μας κτλ.». Τοῦ-
το ὅμως τὸ κρίνω οὐχὶ ὁρ-
θὸν καὶ ἀρμόδιον ἐπιτροπῇ νὰ
μὴ συμφωνήσω μὲ τὴς
ἀλλ' ἀπεινῶντας νὰ ἔχω τὴν
ἀντίθετον γνώμην. Ἡ ὕλη
δηλαδή δὲν πρέπει νὰ περιο-
ρίζεται εἰς ὁρισμένα θέματα
καὶ νὰ εἶναι μονομερὴς ἢ
αὐτὴς τούτων ἀλλὰ νὰ εἶναι
ποικίλη, ὥστε νὰ καθίσταται
προσιτὴ εἰς ὅλους τοὺς μα-
θητὰς. Δηλ. τὰ πραγματευ-
όμενα θέματα πρέπει νὰ εἶ-
ναι ἀνάλογα πρὸς τὰς γνώ-
σεις τῶν μαθητευομένων, εἰ-
τινες εἰς μὲν τὰς κατωτέρας
τάξεις διδάσκονται ἱστορίαν
καὶ ρητορίαν, διότι λόγφ
τῆς ἡλικίας των ἀπομνημο-
νεύουσιν εὐκλῶ ερον ἐνῶ
εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις διδά-
σκονται ἡ φιλοσοφία (κείμε-
να φιλοσοφικὰ καὶ γομμα-
τολογία, τὸ δρᾶμα, ἡ φιλο-
σοφικὴ ποίησις ἐλεγεία καὶ
λυρικὴ ζωίτι τῶν ἡρώων
εἶναι ἀνεπιτημένη καὶ ὁ μα-
θητὴς εἰσὶ εἰς θέσιν νὰ κρί-
νῃ καὶ σχηματίσῃ ἀτομικὰς
γνώσεις, χαρακίτῃ καὶ νὰ
ἀποκορήσῃ γῶντες θετικὰς
(ἐκ τῶν μαθηματικῶν καὶ
λυρικῶν) καὶ θεωρητικὰς
(ἐκ τῶν κλασσικῶν συγγραφέ-
ων καὶ φιλολογικῶν μαθημά-
των). Τὸ ἄβᾶ λοιπὸν τὸν
μαθητόκοσον καὶ πολὺ μά-
λιστα ἀφ' οὗ διδάσκειται τοι-
αύτης φύσεως μαθήματα αἱ
συστηματικώτερον. Ἐπιμέ-
νως αἱ γνῶσεις δὲν εἶναι
ἀπομνήσεις ἄλλων, οὐτε πα-
ραλλαγῇ, οὐδ' ἀπὸ ἀνιγχα-
φῆν καθὼς γράφει ἡ ἀγαπη-
τὴ μου συμμαθήτρια, ἀλλὰ
τούναντιον εἶναι πορίσματα
γνώσεων ἀποκτηθεισῶν ἢ ἀ-
ποκτημένων κατὸν ὕνιον, ἐ-
πισταμένης καὶ ἐπιστημονι-
κῆς διδασκαλίας, κατὰ εἰς
τὰ ἐκπαιδευτήρια διδάσκουν

οἱ ἀσπίσῃ ἐπιστημονικῶς παι-
δευθέντες. Νομίζω λοιπὸν
ὅτι εἶναι πολὺ φυσικὸν εἰ-
μαθηταὶ νὰ γράφωσιν φιλο-
σοφικὰ καὶ κοινωνιολογικὰ
θέματα, νὰ κρίνωσιν φιλοσο-
φικὰ συστήματα καὶ πράξεις
ἀνδρῶν, ἱστορικὰς φυσιογω-
μίας καὶ ἱστορικὰ γεγονότα,
μόλιστα δὲ ἡ τοιαύτη ἐντύ-
φῃσις εἶναι ἐπιβεβλημένη εἰς
τοὺς μαθητὰς τῶν τελευταί-
ων τάξεων, καὶ οἱ διδάσκον-
τες πρέπει νὰ ἀποκρίσιν τοι-
οῦτον εἶδους ἐργασίας ἐφ' ὅ-
σον εἴναι μᾶς διδῶσι πνευ-
ματικὰ ἐφόδα καὶ ἐφ' ὅσον
μᾶς ἀνάγκασιν εἰς ἀνώτερα
πνευματικὰ εἶπεδα. Ἐπί-
σης ἡ ὕλη πρέπει νὰ περιλαμ-
βάνῃ ὅρκων ἀριθμὸν χρο-
νογραφημάτων, ποιημάτων,
διηγήματα διαπνεόμενα ὑπὸ
τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς φαν-
τασίας καὶ ὁ λόγος εἶναι ἀ-
πλούστατος. Διότι κατὰ τὴν
νεορὰν ἡλικίαν ἡ φαντασία
λειτουργεῖ περισσώτερον καὶ
ζωηρότερον κατ' ὅσον ἐπίσης
καὶ τὸ εἶδημα κυριαρχεῖ ἐξ
ὀλοκλήρου εἰς τὰς νεαρὰς
φύσεις. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη
νὰ γράφωσιν τὰ θέμα-
τα αὐτὰ διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν
καλλιεργοῦσιν τὴν φαντασί-
αν καὶ τὸ εἶδημα καὶ
ἀφ' ἑτέρου ἀπομακρύνουσι
τὸν σκεπτικισμὸν καὶ τὸν πε-
σιμισμόν ὃ θὰ ἀπέκτων ἀ-
σχολούμενοι εἰς θέματα ἀφο-
ρῶντα τὴν ζωὴν, τὸ δὲ ἀπο-
τέλεσμα τοῦ πεσιμισμοῦ θὰ
εἶναι ὅτι θὰ παραποιῇ τοὺς
χαρακίτῃς ἀντὶ τὰ τοὺς
σχηματίζῃ

Εἶναι δὲ τελείως ἀδύνα-
τον εἰς μαθητὰς νὰ γράψω-
μεν καὶ μετὰ χρονογράφου καθὼς
συνιστᾷ ἡ γοφουσα εἰς τὸ
προηγούμενον φύλλον, κα-
θότι ὅλοι γνωρίζομε ὅτι
ὁ χρονογραφισμὸς εἶναι προσὸν
τὸ ὅποιον ἐλάχιστοι ἐκ τῶν
ὄντων ἀνθρώπων συγγραφῆ-
ων κινήται. Πρέπει λοι-
πὸν ἡ δημοσιονομικὴ ὕλη
νὰ περιλαμβάνῃ θέματα ὅ-
τινα νὰ ἀκούωνται ἐκ τῶν φι-
λοσοφικῶν κειμένων ἐκ τῆς
ἱστορίας, κρίσεις ἐπὶ ἱστορι-
κῶν γεγονότων καὶ κειμέ-

νων, χαρακίτῃς ἱστορι-
κῶν φυσιογνωμιῶν, ποιή-
ματα καὶ διηγήματα ἀπορρέ-
οντα ἐκ τοῦ συναισθηματος
καὶ τῆς φαντασίας τοῦ μα-
θητοῦ. Οὕτω μόνον θὰ δυ-
νηθῶμεν νὰ παρουσιάσωμεν
ἐνα περιοδικὸν λογοτεχνι-
κῆς ἀξίας, φιλολογικῆς περι-
οπῆς, τὸ ὅποιον ὄχι μόνον
νὰ ἐξυπηρετῇ τοὺς μαθητὰς
ἀλλὰ καὶ νὰ δεικνύῃ τὴν ἀ-
ξίαν τοῦτον.

Ἡ κατὰ Πανδουλὰ καὶ
(Τελεόφοιτος)

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΜΑΘΗΜΑ

Εἶναι ἡ ὥρα τῶν Μαθη-
ματικῶν. Ὅλοι οἱ μαθηταὶ
αἱ ἔχουν πρὸς τὸν μίαν
ἐφημερίδα, καὶ ἀπὸ τὴν Οἱ
κοινωνικὴν στήλην ἐξετάζουν
τὴν ἀξίαν τῶν ἐξῶν διαφό-
ρων νομισμάτων τῶν κρα-
τῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἰ-
δικὸν μας καὶ ἐρευνοῦν λίγο
τὰς μεταβολὰς ποὺ ἐπαθε
τὸ χεῖμα μέχρι σήμερον.
Πρὸς τοῦτο μᾶς ἐδόθη ἡ αἰ-
τία νὰ ἐξετάσωμεν μὲ μίαν
ἀνασκόπῃν γενικὴ ὀλόκλη-
ρον τὴν μαθηματικὴν πρόοδον
τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀνετέθη
στὰς ὁμάδας ἡ ἐπεξεργασία
τοῦ θέματος. Μία τέτοια
ἐργασία εἶναι ἡ κατὰ
θεν.

Οἱ ἄνθρωποι κατ' ἀρχὰς
εὗρισκοντο εἰς ἀγρίαν κατὰ-
στασιν. Ἐξῶν ἐπὶ τὴς σπηλαι-
ων δούλων ἢ εἰς κοιλότητες
τῶν δένδρων. Ἐπὶ τῶν
μὲ καρποὺς ἀγρίων δένδρων
μὲ χόρτα καὶ μὲ σάρκας ζώων
τὰ ὅποια ἐφόρεον. Συνή-
θως ἡταν γυμνοὶ ἢ ἐκτελισσο-
ντο μὲ δερμάτα ζώων. Ὁ
Θεὸς τῶν ἔργων δώσει πολὺν
μον ἀγαθὸν τὸ λογικὸν δυνά-
μει αὐτὸ καὶ μὲ τὰς δύο χεῖ-
ρας των κατάρθωσαν νὰ ὑ-
περνικήσων ὅλους τὰς δυ-
σκολίας αἱ ὅποιαι τῶν συνέ-
βαινον καθημερινῶς. Σιγά-
σιγά ὅσο ἐξημερώνοντο πλεον-
πολὲς δυσκολίαι τῶν παρῶν
σιάζοντο. Ἐσφῆθησαν οἱ
δὲν μπορούσαν νὰ τρέφον-
ται μὲ ἀπορίσματα τοῦ τό-
που των, ἐσφῆθησαν διαφῶ-

ρους τρόπους και στο τέλος κατέληξαν δι' α' μπορούσαν να δίνουν τα διάφορα προϊόντα του τόπου των, εσκέφθησαν διαφόρους τρόπους και στο τέλος κατέληξαν δι' α' μπορούσαν να δίδουν τα διάφορα προϊόντα του τόπου των, δι' α' να πέρνουν δσα είχον ανάγκη. Αρχισαν λοιπόν να μεταφέρουν προϊόντα του τόπου των σε άλλα μέρη και να λαμβάνουν προϊόντα άλλου τόπου και άρχισαν το ανταλλακτικόν έμποριον. Αλλά τό τοιοῦτον έμποριον έπροξενούσε πολλές δυσκολίας. Πρώτον δέν υπήρχεν τά μέσα της συγκοινωνίας ούτως ώστε να διευκολύνεται ή μεταφορά αὐτῶν και δεύτερον επάθονε τόσας ταλαιπωρίας έως ότου φτάση στον τόπο που ήθελε και τέλος εάν δέν συμφωνούσε με τους άλλους έμπορους ή θά επήγαινε σε άλλο τόπο ή θά γύριζε πίσω. Επίσης ήτο δύσκολος ή αγορά άκινήτων πραγμάτων οίκων άγρών κλπ. Εξ αιτίας αὐτῶν τῶν δυσκολειῶν τό έμποριον ήτο περιορισμένο ώς έγένετο ώς επί τό πλείστον μμε ταξὺ τῶν μεγάλων παραγωγῶν με τοὺς όποίους οί κάτοικοι αντίηλασον τά ιδικά των προϊόντα δι' α' να λαβουν ξένων χωρῶν. Επίσης δημόσια έργα δέν έγινοντο μεγάλα επειδή τό κράτος δέν ήδύνατο εύκόλως να άμείψη τοῦ; εργάτας.

Δυσκοιλία θά είχον οί δδοι πόροι οί ταξιδιῶται έλλείψει χρημάτων. Ολίγον και' όλίγον όμως οί άνθρωποι άρχίζον να εκπολιτίζονται και τότε άρχισαν να κάνουν άνασκαφάς και ηύρε τέλος τά μέταλλα. Τότε έκοψαν τεμάχια χαλκοῦ και έτύπωσαν έπάνω ένα σήμα αλλά επειδή ήταν βαρειά ήταν ή μεταφορά των δύσκολος, και επομένως πάλι δυσκολίες παρουσιάζοντο πάλι ταλαιπωρίες αλλά όλίγοτερες από τὰ πρώτα χρόνια. Δέν ήξεραν επί πολὺν χρόνον τί θά κάνουν. Στο τέλος ανακάλυψαν τὸν χρυσόν ό όποιο; ήτο μέταλλον σπάνιον και μπορούσαν με όλιγην ποσότητα να αγοράσουν μεγάλην ποσότητα

έμπορευμάτων. Και πάλιν όμως ή συναλλαγή έμπορευμάτων δέν έγινετο με εύκολίαν δι' α' τοῦτο τό κράτος εσκέφθη ν' αντιπροσωπεύση τὸν χρυσόν με χάρινα νομίσματα. Έκοψαν λοιπόν από αὐτά και τά έθεσε εις άναγκαστική κυκλοφορίαν ή Τράπεζα έχουσα αντίκρουσμα χρυσού, και έτσι έπροόδευεν τό έμποριον. Οπότε ήρθαν οί όλκοι και τό κράτος είχε ανάγκην χρημάτων και άρχισε και έκοβε χαρτί και το έθεσε εις άναγκαστικήν κυκλοφορίαν, είχαμε δέ ύποχρεώσεις και έδίνανεν τὸν χρυσόν μας εις τ' άλλα κράτη έπειδή ήθελαν αὐτόν μόνον και έτσι ό χρυσός όλιγόστειν, και κατήντησε σήμερα 930 δρχ. χρυῖνας 1 λίρα χρυσή και δέ; είδαμε στην έφημερίδα. Είς αὐτό ήθέλαμε να καταλήξομεν και είπαμε τόσα προηγούμενα.

Εξ όνόματος τῶν μαθητῶν Βας τίξεως.
Σοφία Παλατάκη

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΒΑΜΟΥ

Πώς ααζέψαμε χρήματα για τα μαθητικά συσσίτια

Τα συσσίτια σιά έπαρχιακά γυμνάσια, όπως τό ιδιόν μας έξυπηρετούν πάρα πολύ. Διότι ει' αὐτά τρώγουν όχι μόνον οί άποροι, αλλά όλοι σχεδόν οί μένοντες μακράν της οικογενείας των μαθηται-και ει' ε' πάρα πολλοί δέοι πολλὰ χωρία της έπαρχίας απέχουν πλέον των δύο ώρων- και μη έχοντες τά μέσα να τυχουν οικγενειακής περιποίησεως. Αλήθεια είν δέν ό πηροχον αὐτά πόσοι δέν θά έγυμνάζον με ξηρόν άιτον. Και έπειτα πώς θά ήτο δυνατόν να βασιάση τό σῶμα των τ' όση μέραι καχεκτικόν γενόμενον; τὸν φόρτον τῶν μαθημάτων; Ενω τώρα με' εν διδραχμὸν έχουσι τροφήν άρκετήν θρεπτικήν και καθαράν. Επειδή λοιπόν γνωρίζομεν τήν ωρελιμότητα των και θμείς οί μαθηται είμεθα πρόθυμοι σις κάθε τι για να έξασφαλίσωμε τή λειτουργία τοῦ συσσιτίου της χρονιάς.

Εσκιφθήκαμε λοιπόν, έπειδή κατά τις πληροφορίας μας τά χρήματα τοῦ ταμείου του ήσας, όλγισα, δι' α' λέγοντες κατέτας έορτάς τῶν Χριστουγέννων

τά κάλινδεν τό μέγιστο θά έξυπνετο συσσίτιο. Τό αναφέραμε μετά χαράς σις κ. Γυμνασάχη, όστις δέ; μόνον μας επέτρεψε αὐτό, αλλά και μας επήνεσε για τήν εύγενη μας ιδεαν. Και έτσι 16 σπες τὰς παραμονάς τῶν Χριστουγέννων όμίλους από μαθητας εις διατά χωρία τοῦ Αποκορυνίου να ψάλλουν τά κάλαντα και να μαζεύουν δάρ'τρα είδη, έλαιον αὐγά, τό όπιον κατέπν επώλησαν και μύζευσιν εν σεδαστόν πρῶτον. Και έτσι τό συσσίτιο έλαβε μία εαρκινά άνάστα διότι με τά σναχθέντα χρήματα, θά ήδύνατο επ' άρκετον χρονικόν διάστημα να εαζέταται.

Πώς αναδασώσαμε ένα γυμν. όλόφο κοντά στο Σχολεϊόν μας

Αλλά σ' αὐτό τό καλό ε' προσθέσαμε ένα άλλο. Εέρουμε δι' α' τὰ δένδρα πολύ μας ώφελοῦν με τήν σκιά τους και με τ' άφθονο όξυγόνον που μας παρέχουν. Κοντά στο σχολείο μας όηραχε ένας γυμνός λ' φσκός όστις έδιδε άσχημη εντύπωσις καθένα με τήν γυμνότητά του. Γ' αὐτό φροντίσαμε να τοῦ δώσουμε με εντελώς διαφορετικήν όψη. Παραγγείλαμε λοιπόν σις Γεωργικό σταθμό και μας έστειλαν άρθρα πευκάκια τά μόνα κατέλληλα δι' α' τήν αναδάσωσιν. Εσεν ένα ένα δαμένο σις ρίζις με χονδρή λινάττα, που είχε μέσα της όρο το μαύρο χῶμα ή και π' αλλό μαζδ δαμένα εις ένα κομμάτι. Τὰ πευκάκια αὐτά μεταφέρθησαν εις τήν πλαγιάν και άρχίζαμεν τήν φύτευσιν. Έτσι όλοι με ζ' μαθηται και καθηγηται εδριςκέμεθα σε κίνηση. Αλλο; έκαθίριζε τοὺς λάκκους από τις πέτρας και τά ξύλα και τοὺς καθιστοῦσε έτοιμούς άλλος έκουδ'ιλοῦσε πευκάκια, άλλος τά έξεχώριζε και άλλος τά έφύτευε με μεγάλην λεπτότητα και επιμέλειαν. Αλλος τέλος επαιρνε τις λινάτσες που έμεταν από' έξω από' τοὺς λάκκους και τις έάνα σπορό.

Όλο κίνησης και ζωή "Όλο χαράς και εύθυμες φωνές. Εβ' σπες όλο τό μαθητικό κόσμος ένωμένο σε μία άδελφινή κοινότητα να εαζέταται με μεγάλην προθυμίαν και εύθυμία. Αφ' ου έελειώσαμεν τό φύτευμα έμαζεύαμεν τις λινάτσες, τις σκαλίδες και όλα εν γένει τά εαγχαλεία και καθήκοντα υπαρχόμενα τήν ήλιόλουστον πλαγιάν, ρίχνοντας μία τελευταία μακιά εκανοποίησεως εις τά κυμαίνζοντα δενδύλλια μας. Και έτσι αναδασώσαμε μέγα μέρος τοῦ λόφου από τά πευκά

κια. Να πώς εαζέμεθα σις σιολειδ μας. Οί καθηγηται μας και ό καλός μας γυμνασιάρχης, όστις ει' α' ή ψυχή της αὐτῆς κινήσεως δέν μας μαζεύουν να λύνωμεν άπλως ένα θεώρημα ή να εαμνησώμεν ξηράς άημοσθένην ή "Όμηρον αλλά και να εαπαῶμεν τοὺς όμοίους μας και τήν φύσιν.

Βαμς 30 Ιανουαρίου 1933

Χρυστόδ. Γ. Παπαδάκης

Τάξις Δ' Γυμν. Βάμου

ΔΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΟΓΓΑΛΑΤΑΚΙ

Επροχτές κατέγγαλαν ένα δι' α' βάζει νερό σ' ό γάλα του.

Αλλά ό γαλακτοπώλης τότε διαμαρτύρεται και λέγει δι' α' σις γάλα του ποτέ δέν έβριζε νερό. Τότε, τοῦ απήντησε ό Δικαστής τι κάνεις; Απλούσιατα, βίζομε γάλα σις νερό και τό πουλάμε. Μπορούμε ποτέ να πουλάμε τό νερό σις; Δίν τό εαα άει ή καρδιά μας. Είμαστε εύθυνοί δι' α' τοι άνθρωποι; Είσι πάνοις βίζομε και λίγο γάλα σις... νερό. Να κοιτάξετε τις καρδιές μας και άμα δοήτε νερό καθαρό χωρίζονάλα να μας κρεμίσεται.

Με αὐτήν τήν έξυπνη άπάντησι ό γαλακτοπώλης, ήθεώθη.

Βαμν. Κ. Αμπαζόγλου

Ιδιωτ. Γυμνάσιον Χανίων

Συνεννόησις μεταξύ κουφῶν.

—Τι ώρα είνε σε παρακαλώ;

—Ες τό σπίτι όλοι είναι καλά, εύχαριστώ.

—Γι' α' φαντάσου, κι' έγώ δένόμιζι πώς είναι άργά!

Σιην άάγνωσθ.

Ο καθηγητής. Πρόσεχε, παιδί μου, μην τρές τις λίξεις όταν διαδάζης; Αν έοις τρώτε τις λίξεις έμείς τί πρέπει να κάνωμε;

Ο μαθητής. Τότε... κύριε, εσείς πρέπει να τρώτε τά διδλία.

Μεταξδ προληπτικῶν

—Δενιάσου καυμενε Κολοκοτρώνη πώς έφίτο ή πρωτοχρονιά θά πέση Τρίτη.

—Πάλι καλῶ. Αμ για φαντάσου ν' άρχιζε ή πρωτοχρονιά σις δεκαετες (13) τοῦ μηνός!

Αγγέλα Μαρτίνη

Τάξις Στ' Γ.Θ.Χ.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΤΗΣ ΠΛΑΤΑΝΟΥ

Ἀπ' τὸ πρωτὸς τὸ βράδυ
ὡς φῶς καὶ σὲ σκοτάδι
δέρν' ὁ ψυχρὸς ὁρμηξὶς τὰ φύλλα τῆς
(πλατάνου)

Με μιὰ ἐλαφρὰ πνοή
τὰ στρέφει ἐδῶ καὶ κεῖ,
νομίζοντας πῶς εἶνε καρδίη καπε-
(τάνου).

Κινεῖνται σὰν αἰῶρα
ἀπ' τοῦ ὁρμηξὶ τὴν μπόρα
π' ὁρμηξὶ λυσσασμένη μ' ἀνάθεκτον
(ὁρμηξὶ).

Τὰ φύλλα ἀπ' τὸν τρύπον
πίπτουν ὠχρὰ στὸν δρόμον
Καὶ σ' ὅλους φανερώνουν τὴν πρό-
(σκαίρων ζώην)

Ποῦ εἶν' ἡ θαλερότης
π' ἐστῆλιν ἐν πρώτοις
μὲ χάριν τὸν κερμὸν σου ὦ πλατάν',
(ὕψηλῃ)

Ἀλλὰ γιατί νὰ σ' ἐρωτῶ
μόνος μου πρέπει νὰ σκεθῶ
μήπως τὴν ἰδίαν τύχη δὲν ἔχωμε
(κί' ἡμῖς)

Μάρκος Ζουκσκις
Τάξις ΣΤ' Γυμνασίου Βζμου

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Τὸ περιοδικὸ μας προκηρύσσει τὰ
κάτωθι θέματα ποῦ ἐνδιαφέρουν ἄμ-
σα τοὺς μαθητὰς ἀναγνώστας καὶ
συνδρομητὰς του.

1) Πῶς ἐφαρμόζονται αἱ μαθητι-
καὶ κινήσεις στὸ Σχολεῖο σας.
2) Ποία ἡ ὠφέλεια ἐκ τῆς ἐφαρ-
μογῆς των. 3) Ποῖαι τροποποιήσεις
φρονεῖτε ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ γίνων
διὰ τὰ λειτουργοὺν καλύτερα καὶ
σύμφωνα με τὰς ἀνάγκας τοῦ Σχο-
λείου σας. 4) Ἐάν ὅπως ἐφαρμόζων-
ται σὰς παραβλάπτουν εἰς τὰ μαθή-
ματά σας ἢ ἀντίθετα σὰς ὑποβοη-
θοῦν.

ΑΛΛΟ ΘΕΜΑ

1) Πῶς λειτουργεῖ ὁ Σχολικὸς
κῆπος στὸ Σχολεῖο σας ἰάν ἔχετε.
2) Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ διοργανωθῇ
καλύτερα. 3) Ποία ἡ ὠφέλεια του.
Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω δύναται νὰ ἀ-
παντήσῃ μεμονωμένως ἕκαστος μαθη-
τῆς ἢ Ὅμας μαθητῶν.

Τὰς ἀπαντήσεις ὅλας θὰ δημοσι-
εύσωμε εἰς τὸ περιοδικὸ μας ἀκόμη
καὶ κρίσεις ἐπὶ τῶν ἐκφερομένων
γνωμῶν γιὰ κάθε θέμα, ὥστε νὰ δι-
μουρρηθῇ μιὰ συζήτηση ποῦ ὅλοι
νὰ δύναται νὰ ἐκφέρουσιν τὰς γνώ-
μας των ἐπάνω στὰ τόσον αὐτὰ ἐν-
διαφέροντα θέματα.

Ἀκόμη τὸ περιοδικὸ μας προκη-
ρύσσει μέχρι 15ης Ἀπριλίου διαγω-
νισμό πᾶνω στὸ θέμα «Ποιὸ ἀπ' ὅ-
λα τὰ διβλία ποῦ διαβάσετε σὴν ζωὴ
σας σὰς ἔκανε τὴ μεγαλύτερη ἐντύ-
πωσι καὶ γιατί;»

Αἱ ἀπαντήσεις θὰ στέλνουνται μέ-
χρι τῆς ἀνω ἡμερομηνίας ὑπογεγρα-
μέναι μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ μαθητοῦ ἢ
τῆς μαθητριάς καὶ τοῦ σχολείου

Δ. ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΙ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

Ἀγαπῶ καὶ προστατεύω,
τὰ μικρὰ πουλιά
γιατὶ μᾶς χαρίζουν τόσες
εὐεργεσίες καὶ καλὰ.

Πρῶτα πρῶτα ἀπὸ μερμύγκια
κι' ἄλλα ἐντομα τῆς γῆς,
τὰ κακῆμένα τὰ σπουργίτια
μᾶς γλυτώνουν εἰς θανάτῳ;

γρ' αὐτὸ πρέπει κι' ἐμεῖς τῶρα
τὰ χῶμα στὸ νοῦ μας πῶ
νὰ ἀθῶα τὰ πουλάκια
ἀγαποῦμε ἀληθινὰ.

Βεατρίκη Ν. *εργεντάνη
Τάξις Α'

στὸ ὁποῖον ἀνήκει. Ἐκείνος ποῦ θὰ
δύσῃ τὴν καλύτεραν ἀπαιτήσιν θὰ
ἐγγράφεται δωρεάν ἐπὶ ἐν ἔτος συν-
δρομητῆς τοῦ περιοδικοῦ μας. Αἱ
καλύτεραι ἀπαντήσεις θὰ δημοσιευ-
θῶσιν.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕΝΤΙΟΥΜ

Πῶς μπορούμε νὰ βροῦμε πολ-
λοὺς ἀριθμοὺς μονοψηφίους ποῦ ἔδα-
λε ἄλλος στὸ νοῦ του; Ἀπλούστατα
Ζητῶμε νὰ πολλαπλασιασθῇ ὁ πρῶ-
τος ἀριθμὸς ποῦ ὀρίσει νὰ βροῦμε
καὶ εἰς τὸ γινόμενο αὐτὸ νὰ προστε-
θῇ 1 καὶ νὰ πολλαπλασιασθῇ ὁ νέ-
ος ἀριθμὸς ἐπὶ 5. Στὸ γινόμενο ζή-
τημα ἀὰ προστεθῇ ὁ 2ος ἀπὸ τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν ζητῶμεν. Ἄν ὑπάρχῃ
καὶ τρίτος ἐξισοχολοῦμε τὴν ἰδίαν
δουλειά. Ζητοῦμε δηλαδὴ νὰ διπλα-
σιασθῇ τὸ τελευταῖον ἀθροισμα, στὸ
διπλασιασὸ νὰ προστεθῇ 1, τὸ νέο
αὐτο ποσὸ νὰ πολλαπλ. ἐπὶ 5 καὶ
στὸ γινόμενο νὰ προστεθῇ ὁ 3ος
ἀριθμὸς ποῦ πρόκειται νὰ βροῦμε.
Αἱ ἰδίαί πράξεις ἐπαναλαμβάνονται
ἂν ὑπάρχῃ 4ος ἀριθμ. καὶ 5ος κ.ο.κ.
Ἄμα λοιπὸν γίνονιν ὅλοι αὐτοὶ αἱ
πράξεις παρακαλοῦμε νὰ μᾶς ποῦνε
τὸν ἀριθμὸ ποῦ ἀποτελέσθηκε. Ἄν
ὁ ἀριθμὸς αὐτός εἶναι διψήφιος ἀφα-
ροῦμε ἀπὸ αὐτὸν 5 ἂν εἶναι τριψή-
φιος 55, ἂν εἶναι 4ψήφιος 555 καὶ
καθεξῆς. Ὁ ἀριθμὸς ποῦ θὰ προ-
κύψῃ ἀπὸ τὴν τελευταία ἀφαίρεση
θὰ περιέχῃ κατὰ σειρά ὅλους τοὺς
ζητούμενους ἀριθμοὺς.

Παραδειγμα. Ἄς υποθέσωμε ὅτι
οἱ ἀριθμοὶ ποῦ πρόκειται νὰ βροῦμε
εἶναι 3. Οἱ 3, 4, 6. Διπλασιάζο-
με ἐπὶ 5 καὶ ἔχομε 35, τὸ ὁποῖο
ἀμα προστεθῇ μετὰ τὸ δεύτερον ἀριθμὸ
γίνεται 39. Διπλασιάζομε πάλιν τὸ
39 καὶ ἔχομε 78 προσθέτομε τὴν
μονάδην πολλαπλασιάζομε ἐπὶ 5 καὶ ἔ-
χομε 395 τὸ ὁποῖο ἀμα προστεθῇ
στὸ τρίτον ἀριθμὸ γίνεται 401. Ἄν
λοιπὸν ἀπὸ τὸν 3ψήφιον αὐτὸν ἀριθ-
μὸν ἀκαίρεσται καθὼς εἴπαμε τὸ 55
ἔχομε διαφορὰ τὸ 364 ποῦ περιέ-
χει κατὰ σειρά τοὺς ἀριθμοὺς ποῦ
ζητούσαμε 3, 4, 6.

X.

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Σιγὰ σιγὰ τὸ κύμα σήμωσε.
Τοῦ ποταμοῦ κοντὰ στὸ ἀκρογιάλι
Σὰ νὰ φιλοῦσε τ' ἀνθολούλουδα
ποῦ δέγνανε ἐκεῖ ἀγέλι-ἀγέλι.

Δὲν σίμωσε γιὰ νὰ φιλήσῃ τ' ἀνθο-
[λούλουδα
ποῦ σὺ στολίζεις ὁμοῖον ἀνθόγιάλι
Μονο ἐσίμωσε μιὰ ἱστορίαν γιὰ νὰ πῇ
τὴν ἱστορίαν μῆς μικρῇ στὸ περιγιάλι.

Τὴν ἱστορίαν σιγαλὰ σιγαλὰ σὰν ἄρ-
[χισε.

Μ' ἓνα γλυκὸ μουρμουριτὸ —τ' ἀ-
[ιδόνη.—

Ἦρθε νὰ διακόψῃ εἰς αὐτὸ πετούμενο
Ποῦ ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ στο κλῶνι

Ἐλὸς κληρὸ τὸ κύμα ἐταράχθηκε.
Σὰν νὰ ἐθύμωσε ποῦ εἰς τ' ἀκρογιάλι
Τὴν ἱστορίαν τοῦ δὲ ἀπόρρεσε νὰ πῇ.
Τὴν ἱστορίαν τῆς μικρῆς στ' ἀκρογιάλι

Δὲν μπόρεσε νὰ πῇ τὴν ἱστορίαν του.
Μὰ φεύγοντας τὸ κύμα ἀνταρσιασμένο
Στερνὸ φιλάκι ἄφησε καὶ ἔφυγε.
Στὸ χῶμα τὸ ἀπὸ λούλουδα σπαρμένο

Μὰ τὸ πουλάκι παρηγόρησε
Μὲ θεῖα μουσικὴ ἀπὸ τὸ κλῶνι.
Τὸ ἀκρογιάλι μετ' ἄνθη του.
Γιατὶ ἦταν τὸ θεῖο αἰδῶνι.

Μ' ἓνα τραγουδὶ ποῦ ἐμαγεψε
Τὸ κόσμον καὶ τὴ φύσιν καὶ τριγύρω
Κι' ἡ φύσιν τότε εὐχαριστῶντας το.
Τῆς ἀνοιχτῆς ἐσκόρπισε τὸ μῦθον.

Κώστ. Κωσταντουράκης
Πρακτικὸ Λύκειον Ἡρακλείου

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ

Ἀπὸ τῆς 13 διακεῦσαντος μέχρι
τῆς 20 ὁ σεβαστὸς κ. Ἐπιθεωρη-
τῆς ἐπιθεωροῦσε τὸ σχολεῖόν μας.
Ὡς κρίνοντες δὲ ἡμεῖς αἱ μαθητριά
ἔμεινε ἀρκετὰ εὐχαριστημένης.

Τὴν 24ην λήξαντος ἐδόθη κινή-
ματογραφικὴ παραστάσις χάριν τῶν
μαθητῶν μας. Ἀπὸ τῶρα δὲ καὶ
εἰς τὸ ἐξῆς θὰ διδεται τοιαύτη πα-
στάσις εἰς τὸ Χρυσόστομον καθὼς
Σάββατον ἀπόγευμα, ἐκ δὲ τοῦ εἰση-
τηρίου 1 δραχμὴ θὰ διατίθεται διὰ
τὰ μαθητικά μας συσσίτια.

Αἱ κοινότητές μας κινεῖνται μετὰ
ἀρκετὴν ζωτικότητά. Δροῦν καθ' ὅλα
τὰ σταδία. Οὕτω τὴν 26 Ἰανουαρι-
ου ἔγινε καὶ μιὰ διάλεξις εἰς τὴν
Στ' τάξιν μετὰ θέμα «Ἡ ἐπιτυχία εἰς
τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς»

Τὴν 30ην παρελθόντος μηνὸς ἐ-
ορτήν τῶν τριῶν ἱεραρχῶν, τὸ σχο-
λεῖόν μας μετέσχε τοῦ κοινῶ ἐκκλη-
σιασμοῦ τῶν σχολείων ἐν τῷ καθὲ
δρικῷ ναῷ τῆς πόλεως, ὡμίλησε
δὲ ὁ κ. Κατσανεβίκης.

Ἵστερα ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν βο-
ρῆν καὶ συνερία ἀπεφάσισε πῶς καὶ
ὁ ἥλιος νὰ κάμῃ τὴν ἐμφάνισίν του.
Τότε καὶ μεῖς, ὅπως εἴτανε δίκην,
ζητήσαμε ἐκδρομὴν ἢ ὁποῖα καὶ ἔγι-
γεν.

νεν εἰς τὸν Προφῆτη Ἠλία. Δια-
στίκαμε καλὰ, καὶ ξεκουρασθήκαμε
καὶ λίγο γιὰ νὰ ἔχωμε μεγαλυτέρα
διάθεσι μελέτης στίς ἐξετάσεις.

Αἱ συσσιτοῦσαι μαθητριά ἀπευθύν-
ουν καὶ δημοσίως τὰς εὐχαριστίας
τῶν εἰς τὰς μαθητριάς Φωτάκη
καὶ Κασσιμάτη διὰ τὰ προσφερθέντα.
Συγκινήσεις, κατέχουν τὸν μαθητὸ
κόσμον. Ἐξετάσεις γὰρ. Τὶ νὰ κά-
μωμε ἐν παιδιᾷ, θὰ περάσῃ κι' αὐτὸ
τὸ ἀναγκαῖον καὶ φοβερὸ κακόν.

Ἐυμενεστάτα σχόλια γίνονται εἰς
τὸν τύπον δια τὴν ἐκλογὴν τοῦ κ.
Γυμνασιάρχου μας ὡς ἀντιπροσέδρου
τοῦ ταμείου ἐλεημοσύνης. Καὶ βέ-
βαια ἡ κοινὸνία μας ἐξετίμησε δεόν-
τως τὰ φιλόφροντα αἰσθηματά του
καὶ τὴν ἐντατικὴν ἐργασίαν ποῦ προ-
σφέρει διὰ καθὲ κοινωφελὲς ζήτημα.
Κολακευόμεθα ποῦ ἔχομε ἓνα τέ-
τοιο Γυμνασιάρχον.

Ζητήρηνια Σπερελιάνη
Τάξις Στ'

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἀγαπητὲς μου

Τὸ περιοδικὸ σας «Μαθητικὴ
Πρόοδος» ποῦ λαβαίνω κάπου κάπου
μ' ἔκανε νὰ ζηλέψω τὴ ζωὴ σας.

Πρὸ τριῶν χρόνων ὑπῆρξα καὶ
γὼ μαθητριάστου Γυμνασίου Σπάρτης.
Συγκρίνω τώρα τὴν δικήν σας ζωὴν μετὰ
τὴν δικήν μας. Τὶ διαφορὰ! Ἐμεῖς
δὲν κάναμε τίποτα ἄλλο παρὰ μόνον
τὰ μαθήματά μας.

Ἐνὸ μίαν οἱ καθηγητὰς μας πῶς
θὰ μᾶς μορφώσουν μετὰ τὰ μαθήματα
μόνον.

Παρακολουθῶ τὴν δικήν σας ζωὴν,
τὴν κίνησιν τοῦ σχολείου σας καὶ
ζηλέω.

Ἡ μαθητικὴ ζωὴ ὅταν ἦμεν στὸ
σχολεῖο μοῦ ἐφαίνετο μικτόριο. Τὸ
ραβδωδὸς; Ἄς ἐρχόταν πάλιν. Μὰ ἡ
δικήν μας ζωὴ εἶναι καὶ μαρτύριο.
Ἐνὼ ἡ δικήν σας...

Σὰς συγχάριον ἀπὸ καρδιᾶς ἡγάπη-
τές μου, γιὰ τὴν πρόδόν σας. Εὐχο-
μαι νὰ σὰς μιμηθῶν ὅλα τὰ Γυμνά-
σια. Ἄς πάρουν σὰς γιὰ παράδειγ-
μα. Ἄς δοῦν τί μπορούν νὰ κάνουν
τὰ παιδιά ποῦ ἔχουν ὁρεξὴ νὰ ἐρ-
γασθοῦν.

Δυστυχῶς ὁμως δὲν βλέπω κανὲν
να Γυμνάσιον νὰ σὰς μιμηθῇ — μὰ οὐ-
τε καὶ νὰ σὰς ἐνισχύσῃ.

Πρέπει ὅλα τὰ Γυμνάσια νὰ σὰς
ἐνισχύσουν.

Συγχάριον καὶ τοὺς καθηγητὰς
σας. Πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεσθε
ποῦ ἔχετε τέτοιους καθηγητὰς.

Λαμβάνεται ἐσωκλειστικῶς καὶ τὴν
συνδρομὴν μου, καὶ περιμένω τοῦτε
κὰ τὸ περιοδικὸν σας.

Με ἀγάπην

Καίτη Στρατάκου

Δασκάλα

Ζούπαινα-Σπάρτης 2 Φεβρουαρίου
(Ἐκ Γκυριτσῶς)